

**Uchwała Nr XV/105/16
Rady Gminy Krupski Młyn
z dnia 29 lutego 2016 roku**

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Krupski Młyn na lata 2016 – 2026”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) oraz art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. 2014, poz. 1649 ze zm.) Rada Gminy Krupski Młyn uchwala

§ 1

Przyjąć do realizacji „Strategię Rozwoju Gminy Krupski Młyn na lata 2016 – 2026”, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krupski Młyn.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
R. Ochman-Szyguła
Róża Ochman-Szyguła

Uzasadnienie

„Strategia Rozwoju Gminy Krupski Młyn na lata 2016 – 2026” została sporządzona przez Wójta Gminy Krupski Młyn, w celu realizacji polityki rozwoju, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013, poz. 1235 ze zm.), zapewniono możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w w/w. ustawie, w postępowaniu, którego przedmiotem było sporządzenie niniejszej „Strategii Rozwoju Gminy Krupski Młyn na lata 2016 – 2026”. Wójt Gminy Krupski Młyn ogłoszeniem z dnia 1 grudnia 2015 r. zawiadomił społeczeństwo o możliwości zapoznania się z projektem dokumentu. Ogłoszenie zostało zamieszczone:

- 1) na stronie internetowej www.bip.krupskimlyn.pl
- 2) na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Krupski Młyn.

Uwagi i wnioski do projektu programu można było składać do dnia 08 stycznia 2016 r.

W tym terminie nie złożono żadnych wniosków uwag do w/w dokumentu.

Projekt Strategii uzyskał pozytywną opinię znak WOOS.410.636.2015.RK1 z dnia 30 grudnia 2015 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w/w Strategii.

Projekt Strategii uzyskał pozytywną opinię znak NS-NZ.041.38.2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w/w Strategii.

Uzyskane opinie organów uwzględniono przy konstruowaniu ostatecznej wersji dokumentów.

W świetle powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KRUPSKI MŁYN NA LATA 2016-2026

Luty 2016

PEC „Ciepłogaz” Sp. z o.o. Krupski Młyn Tarnogórska 12

Opracował: inż. Mariusz Guga

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
R. Ochman-Szygula
Róża Ochman-Szygula

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Przesłanki aktualizacji dotychczasowej strategii	3
1.2. Przyjęta metodologia oraz proces uspołecznienia prac nad strategią.....	3
1.3. Zasady i zakres aktualizacji strategii	4
1.4. Kontekst dokumentów strategicznych.....	5
2. Diagnoza syntetyczna	6
2.1. Dotychczasowe efekty wdrażania strategii.....	6
2.2. Wnioski wynikające z analizy statystyczno-diagnostycznej.....	12
2.2.1. Położenie, środowisko, przestrzeń, infrastruktura.....	12
2.2.2. Społeczeństwo i jakość życia	16
2.2.3. Gospodarka i rynek pracy.....	17
2.2.4. Jakość rządzenia w gminie.....	19
2.3. Analiza SWOT	20
2.4. Główne wyzwania rozwoju gminy.....	22
3. Misja, wizja, cele rozwoju gminy	24
3.1. Misja.....	24
3.2. Wizja.....	24
3.3. Priorytety i cele operacyjne	26
3.3.1. Gmina atrakcyjna dla inwestorów i turystów.....	28
3.3.2. Gmina przedsiębiorcza tworząca nowe miejsca pracy	30
3.3.3. Gmina przyjazna dla środowiska i mieszkańców.....	31
3.3.4. Gmina oferująca wysoką jakość usług społecznych.....	33
3.3.5. Gmina obywatelska sprawnie rządzona	34
4. Plan działań operacyjnych.....	36
5. Ramy instytucjonalne i finansowe wdrażania strategii.....	47
5.1. System instytucjonalny wdrażania strategii.....	47
5.2. Główne źródła finansowania strategii	49
6. System monitorowania strategii	50
7. Literatura:.....	52
8. Załączniki:.....	52

1. WPROWADZENIE

Niniejsza strategia rozwoju Gminy Krupski Młyn jest wynikiem procesu aktualizacji wcześniej obowiązującego dokumentu obejmującego lata 2002 – 2015. Strategia składa się z trzech zasadniczych części (tj. diagnostycznej, strategicznej i wdrożeniowej) i obejmuje okres realizacji do roku 2026.

1.1. PRZESŁANKI AKTUALIZACJI DOTYCHCZASOWEJ STRATEGII

Główną przesłanką prac nad aktualizacją strategii była konieczność przeprowadzenia oceny efektów dotychczas realizowanej strategii w latach 2002-2015 oraz dokonanie na tej podstawie stosownych zmian i uzupełnień. Istotnym powodem aktualizacji była również konieczność dostosowania zapisów obowiązującej strategii do nowego paradygmatu polityki regionalnej w Polsce, zakładającego m.in. większą koncentrację działań rozwojowych w miejskich obszarach funkcjonalnych jako tzw. biegunach wzrostu, specjalizację regionalnej i lokalnej gospodarki, a także wieloszczeblowy model zarządzania i współdziałania w zakresie realizacji wspólnych zadań i przedsięwzięć inwestycyjnych. Ważną kwestią było również zapewnienie spójności pomiędzy strategią rozwoju gminy i aktualnie obowiązującymi dokumentami strategicznymi na poziomie wspólnotowym, krajowym i regionalnym, w tym w szczególności z celami zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego Śląskie 2020. Zasadniczym argumentem, przemawiającym za aktualizacją strategii rozwoju gminy, była również konieczność dostosowania jej celów i działań do nowej polityki spójności Unii Europejskiej oraz wynikających z tej polityki celów tematycznych, wdrażanych za pomocą krajowych i regionalnych programów operacyjnych finansowanych w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020.

1.2. PRZYJĘTA METODOLOGIA ORAZ PROCES USPOŁECZNIENIA PRAC NAD STRATEGIĄ

Przy aktualizacji strategii wykorzystano model ekspercko-partycypacyjny, pozwalający na szeroki udział władz i społeczności lokalnej w pracach nad strategią,

przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych. W ramach przyjętej metodologii prac powołano zespół zadaniowy ds. opracowania strategii składający się m.in. z pracowników referatów Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy, radnych gminy oraz mieszkańców, którego zadaniem było m.in. przedstawienie szczegółowej metodologii opracowania strategii, nadzór nad koncepcyjną i merytoryczną stroną strategii, oraz zredagowanie ostatecznej wersji dokumentu.

W trakcie prac nad aktualizacją strategii zostało skierowane do mieszkańców ogłoszenie na stronie internetowej gminy - zaproszenie do udziału w aktualizacji strategii. Miało ono na celu określenie potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej w kontekście podjętych prac nad aktualizacją strategii rozwoju gminy do roku 2026. Społeczność gminy mogła zgłaszać swoje uwagi drogą elektroniczną za pośrednictwem strony internetowej lub osobiście w Referacie Inwestycji Urzędu Gminy. Dodatkowo, w dniu 02 lutego br. odbyło się spotkanie z mieszkańcami i radnymi gminy i pracownikami Urzędu Gminy w celu przedstawienia projektu strategii. Zgłoszone uwagi i postulaty miały pomóc w spełnieniu oczekiwań mieszkańców co do dalszego rozwoju gminy. Niestety w regulaminowym terminie nie wpłynęły żadne wnioski mieszkańców.

1.3. ZASADY I ZAKRES AKTUALIZACJI STRATEGII

W trakcie procesu aktualizacji strategii i tworzenia dokumentu końcowego starano się przestrzegać zasady:

- **spójności** zaktualizowanej strategii gminy z dokumentami planistycznymi i operacyjnymi na poziomie krajowym, regionalnym i powiatowym;
- **partnerstwa** w procesie planowania poprzez współpracę władz gminnych z samorządami wyższego szczebla oraz podmiotami, reprezentującymi różne środowiska oraz instytucje - zgodnie z ideą wieloszczeblowego zarządzania oraz oddolnego angażowania partnerów do współpracy i współzrządzenia;
- **wieloletniego planowania** rozwoju gminy w oparciu o ocenę efektów dotychczas realizowanej strategii z uwzględnieniem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej na poziomie gminy, powiatu, województwa oraz kraju;
- **elastyczności i przedsiębiorczego odkrywania**, zgodnie z którą pierwotne założenia strategii były korygowane i dostosowywane do potrzeb i postulatów, zgłaszanych przez partnerów społecznych i gospodarczych, zaangażowanych w proces prac nad strategią.

Główne zmiany, jakie zostały wprowadzone w wyniku aktualizacji strategii, związane były głównie z uproszczeniem struktury dokumentu oraz dokonaniem większej koncentracji nad zaplanowanymi działaniami do realizacji przy ograniczonej liczbie priorytetów. Zmiany były również uwarunkowane koniecznością ujęcia w strategii nowych treści, wynikających m.in. z nowych uwarunkowań i wyzwań rozwojowych gminy, ewaluacji dotychczasowych efektów wdrażania strategii, aktualnych celów i priorytetów rozwoju polityki regionalnej na poziomie unijnym i krajowym, a także nowych możliwości wsparcia rozwoju samorządów lokalnych ze środków nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

W porównaniu z poprzednią wersją strategii z roku 2002, zaktualizowany dokument zawiera dalszą wizję i misję rozwoju gminy do roku 2026, ukierunkowuje rozwój gminy w pięciu powiązanych ze sobą obszarach priorytetowych, a także zawiera bardziej uporządkowaną strukturę celów operacyjnych i kierunków działań, które w połączeniu ze wskazanymi możliwymi źródłami finansowania poszczególnych działań, tworzą ramy spójnego systemu wdrażania strategii. Modyfikacji uległ również system monitorowania i oceny realizacji strategii, co wiązało się z koniecznością dostosowania i uzupełnienia istniejącego zestawu wskaźników do nowego układu celów operacyjnych oraz określania dla tych wskaźników wartości bazowych i docelowych, umożliwiających wykorzystanie w jak największym stopniu oficjalnych danych statystycznych.

Modyfikując układ celów i kierunków działań strategii przyjęto założenie, że mogą one wychodzić poza ustawowy zakres kompetencji Gminy oraz, że będą realizowane w bliskiej współpracy z innymi szczeblami samorządu terytorialnego lub partnerami społeczno-gospodarczymi. Dotyczy to w szczególności takich obszarów jak: promocja i wspieranie przedsiębiorczości; rozwój lokalnego rynku pracy i szkolnictwa zawodowego, pomoc społeczna, transport oraz bezpieczeństwo publiczne. Takie „holistyczne” podejście do wdrażania strategii na poziomie lokalnym zgodne jest z postulowaną obecnie zasadą wieloszczeblowego zarządzania gminą, a także wychodzi naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, dla których mniej ważne są kompetencje, zaś bardziej liczy się skuteczność i sposób rozwiązywania danego problemu.

1.4. KONTEKST DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Cele i priorytety zaktualizowanej strategii wpisują się w szeroki kontekst dokumentów strategicznych, wdrażanych na poziomie Unii Europejskiej, kraju i regionu. Na poziomie unijnym strategia nawiązuje do Europy 2020 - Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu. Zaś na poziomie krajowym dokument strategii wpisuje się w obszary strategiczne

Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030” a także powiązany jest z tematyką zawartą w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie oraz w innych zintegrowanych strategiach rozwoju, przyjętych przez Radę Ministrów do realizacji do roku 2020.

Głównym dokumentem, do którego odnosi się strategia na poziomie regionalnym jest Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”. Strategia wpisuje się w realizację większości celów strategicznych SRWŚ, w tym w szczególności: CEL STRATEGICZNY A.1 Wysoki poziom kształcenia i umiejętności mieszkańców. Kierunek działań A.1.3: Poprawa zatrudnialności i aktywności zawodowej mieszkańców. CEL STRATEGICZNY A.2: Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki. CEL STRATEGICZNY A.3: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka. Strategia rozwoju gminy Krupski Młyn przyczynia się również do realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022. Dotyczy to w szczególności: Cel 1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej na rzecz wzrostu zatrudnienia Cel 2. Pobudzanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Cel 4. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i społecznego. Cel 6. Zwiększenie jakości i dostępności usług medycznych. Cel 12. Poprawa atrakcyjności oferty rekreacyjnej.

2. DIAGNOZA SYNTETYCZNA

2.1. DOTYCHCZASOWE EFEKTY WDRAŻANIA STRATEGII

Poprzednia wersja strategii na lata 2002 – 2015 została przyjęta przez Radę Gminy w lipcu 2003 roku i była podstawą do realizacji szeregu działań rozwojowych, finansowanych zarówno ze środków własnych gminy, jak i źródeł zewnętrznych - głównie ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na lata 2007-2013 oraz WFOŚiGW w Katowicach. Strategia była wdrażana w pięciu obszarach strategicznych, poprzez realizację 18 celów operacyjnych. System monitorowania i ewaluacji strategii opierał się na zestawie wskaźników rezultatu, przyporządkowanych poszczególnym celom operacyjnym. Dla wskaźników monitoringowych nie zostały określone ich wartości bazowe (początkowe), natomiast zostały wskazane wartości docelowe, co stanowiło istotny punkt odniesienia przy ocenie efektów wdrażania strategii. Niestety dla większości z przyjętych wskaźników monitorowania jedynym źródłem weryfikacji osiągnięcia założonych rezultatów były dane Urzędu Gminy, które w niektórych przypadkach okazały się niemożliwe do pozyskania lub zagregowania w wymaganej formie.

Z uwagi na wskazane powyżej trudności, przyjęto założenie, że ocena efektów wdrażania strategii zostanie przeprowadzona na dwóch poziomach, tj. poziomie produktowym - pozwalającym na identyfikację kluczowych projektów i zadań inwestycyjnych, jakie udało się zrealizować gminie i jej podległym jednostkom, oraz na poziomie rezultatów - pokazujących w jaki sposób wysiłek całej społeczności gminy (w tym jednostek organizacyjnych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych) wpłynął na ogólny rozwój społeczno-gospodarczy gminy i poprawę jakości życia jego mieszkańców. Ocena efektów wdrażania strategii na poziomie produktów obejmuje głównie te zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia, na realizację których istotny wpływ miał samorząd gminny, głównie dzięki zaangażowaniu własnych środków budżetowych na realizacji danego projektu lub przedsięwzięcia inwestycyjnego. Z kolei ocena efektów wdrażania strategii na poziomie rezultatów jest możliwa głównie przez pryzmat dostępnych danych statystycznych dla poziomu gminy lub powiatu i w dużej mierze zawarta jest w diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy (zaprezentowanej w aneksie statystyczno-diagnostycznym).

W latach 2002-2014 Gmina Krupski Młyn przeznaczyła znaczne środki finansowe na realizację zadań inwestycyjnych, przewidzianych w ramach strategii. Łączne środki inwestycyjne, zainwestowane na realizację strategii w omawianym okresie wyniosły 25 200 000 złotych z czego 12 000 000 złotych (48)% to środki pozyskane z funduszy unijnych, WFOŚiGW w Katowicach, Ministerstwa Sportu, Ministerstwa Edukacji i innych organizacji finansowych.

Najwięcej środków zostało zainwestowanych w infrastrukturę związaną z edukacją, sportem, kulturą i rekreacją ponad 15,5 mln zł oraz ochronę środowiska ponad 8,5 mln zł w tym prawie 5,5 mln zł na infrastrukturę wodno-ściekową. Spora część środków inwestycyjnych ponad 1 mln zł została wydatkowana na infrastrukturę techniczną, związaną z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich. Władze samorządowe wynegocjowały z Zarządem Dróg Powiatowych budowę nowej kładki pieszo rowerowej na rzece Mała Panew. Inwestycja w całości została sfinansowana przez Zarząd Dróg Powiatowych. Była to największa inwestycja prowadzona przez ZDP w 2013 roku.

Zdecydowana większość środków inwestycyjnych 5 mln zł została pozyskana z WFOŚiGW w Katowicach, 2mln zł z Ministerstwa Sportu, ponad 2,5 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2007-2013, 1,13 mln zł z PROW oraz pozostałych programów finansowych.

Oceniając efekty rzeczowe wdrażania strategii Gminy Krupski Młyn w latach 2002-2015 przez pryzmat zrealizowanych inwestycji, można stwierdzić, że zdecydowana większość zaplanowanych zadań została zrealizowana bądź jest w trakcie realizacji. Część zaplanowanych działań nie mogła być zrealizowana z przyczyn niezależnych od władz gminy lub z powodu przedłużających się procedur uzgodnieniowych czy też oczekiwania na dofinansowanie ze środków zewnętrznych. Poniżej dokonano krótkiej analizy stopnia realizacji zaplanowanych działań i zadań inwestycyjnych w ramach

wdrażanej strategii, wskazując jednocześnie w jaki sposób zrealizowane inwestycje przyczyniły się do osiągnięcia oczekiwanych rezultatów zdefiniowanych na poziomie wizji i celów strategicznych.

W ramach pierwszego **Celu strategicznego I. Przedsiębiorczość cechą mieszkańców Krupskiego Młyna** podjęto działania w wielu zaplanowanych kierunkach. Realizując działania w zakresie zwiększania aktywności gospodarczej mieszkańców starano się wykorzystywać zarówno własne instrumenty (np. ulgi podatkowe dla inwestujących przedsiębiorców), jak i blisko współpracować z instytucjami zajmującymi się bezpośrednią współpracą z przedsiębiorstwami, w tym z agencjami rozwoju lokalnego oraz Powiatowym Urzędem Pracy. Instytucje te realizowały szereg projektów (współfinansowanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki), które nakierowane były na aktywizację zawodową osób bezrobotnych, m.in. poprzez różne formy samozatrudnienia, a także na szkolenie przedsiębiorców i ich kadr. Stworzono przyjazną atmosferę dla biznesu. Gmina uzyskała certyfikat „Certyfikowana Lokalizacja Inwestycji”. W ramach nowej inicjatywy aktywizującej osoby chcące założyć działalność gospodarczą stworzono poradnik on-line. Znaleźć tam można wszelkie informacje z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej. Miejscowa firma AT Group S.A. prowadzi także szkolenia z powyższego zakresu i oferuje pomoc przy zakładaniu działalności gospodarczej. Jest ona punktem Krajowego Rejestru Usług dla małych i średnich przedsiębiorstw. Działania powyższe skutkowały napływem nowych inwestorów pragnących prowadzić działalność gospodarczą na terenie gminy. Mieszkańcy jednak wykazują małe zainteresowanie rozwojem prywatnej przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej z uwagi na mały rynek pracy jaki oferuje gmina. Innym powodem takiej sytuacji jest dobrze prosperujący zakład miejscowy Nitroerg S.A. z siedzibą w Bieruniu. Powstał on przez połączenie Erg Bieruń z Nitron S.A. w Krupskim Młynie. Obecnie zaś wchodzi w skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. przez co znacząco umocnił swoją pozycję zakładu pewnych miejsc pracy gdzie znajduje zatrudnienie większa część mieszkańców gminy. W ramach reorganizacji Nitroerg S.A. w 2010 roku powstała firma Plastics KM S.A., która zakupiła część zorganizowaną przedsiębiorstwa Nitroerg S.A. zajmującą się produkcją wyrobów z tworzyw sztucznych. Połączenie Plastics KM S.A. z Geko-Kart Sp. z o.o. i utworzenie grupy kapitałowej Gekoplast S.A. obecnie firma jest drugim zakładem w gminie pod względem ilości zatrudnienia.

Z punktu widzenia zaplanowanych działań również **Cel strategiczny II. Dobrze wyedukowane społeczeństwo** należy uznać za zrealizowany w wysokim stopniu. Podjęto skuteczne działania w zakresie podniesienia jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji, czego potwierdzeniem są lepsze wyniki uzyskiwane w testach egzaminacyjnych. W szkołach zorganizowano zajęcia dodatkowe, mające na celu

rozwijanie zainteresowań uczniów. Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji organizuje wszelakie formy warsztatów dla dzieci przedszkolnych i młodzieży. Gminna biblioteka publiczna organizuje spotkania kulturalne dla mieszkańców gminy, wystawy oraz spotkania poetyckie. Oba obiekty w Krupskim Młynie i Potępie zostały kompletnie zmodernizowane i docieplone przez co podniosła się jakość prowadzonych w nich zajęć.

W zakresie Celu strategicznego III. Gmina nowoczesnej wytwórczości i usług.

W omawianym okresie dzięki reorganizacji Nitroerg S.A. i wniesionemu kapitałowi zewnętrznemu Geko-Kart Sp z o.o. powstał nowy zakład pracy na terenie gminy. Jest on drugim pod względem zatrudnienia i wielkości. Nowy zakład wdraża i rozwija nowe technologie w zakresie produkcji i przetwórstwa wyrobów z tworzyw sztucznych. Po okresie adaptacji i kapitalnego remontu prywatnego inwestora pozyskanego od gminy budynku Kasyna otwarty został zespół hotelowo - restauracyjny Dwór Prawdzica, który stanowi wizytówkę centrum gminy.

W najbliższym czasie gmina planuje przejęcie terenów od Starostwa Powiatowego, Nitroergu, Nadleśnictwa Zawadzkie w celu utworzenia strefy ekonomicznej przyjaznej dla przyszłych inwestorów.

Przy ulicy Krasickiego w Krupskim Młynie naprzeciw Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego prywatny inwestor realizuje inwestycje z zakresu opieki nad osobami starszymi. Zrealizowanie tej inwestycji stworzy dodatkowe miejsca pracy w gminie i nie będzie inwestycją uciążliwą dla środowiska.

Najwięcej zadań zrealizowanych z zaplanowanych zostało dla celu strategicznego: **Cel IV Krupski Młyn ośrodkiem sportu i rekreacji.**

Z zadań zrealizowanych z tego celu jest budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zespole Szkół w Krupskim Młynie na którą uzyskano dotację w wysokości 2,1mln zł przy kwocie całkowitej zadania 3,634mln zł. Budowę budynku socjalnego na stadionie sportowym. Projekt „Przez sport do zdrowia”, który obejmował modernizację stadionu sportowego z budową kortów tenisowych i boisk do siatkówki, remont niecki basenowej z wyposażeniem socjalnym, budowa ujęcia wody dla potrzeb basenu. Dla całej kwoty projektu 1,9mln zł dofinansowanie wyniosło aż 1,6mln zł. Ponadto wybudowane zostały place zabaw i ogródki sportowo- rekreacyjne w Potępie, Potępie Odmuchowie, Kolonii Ziętek i Krupskim Młynie. Nową atrakcją turystyczną w gminie jest spływ kajakowy rzeką Mała Panew. W gminie zbudowana jest stacja kajakowa i tutaj zaczyna się pierwszy szlak kajakowy. Obecnie spływy te cieszą się bardzo dużą popularnością i przyciągają co sezon rzesze turystów. Ponadto gmina posiada wiele szlaków rowerowych jak i trasę do biegów narciarskich. Niestety przy tak wielkim zainteresowaniu turystyką wodną w gminie Krupski Młyn nie rozwinęła się prywatna baza noclegowo-gastronomiczna ani agroturystyka oferująca tanie noclegi dla odwiedzających ją turystów. Jedynym obiektem hotelowo-restauracyjnym jest Dwór Prawdzica z 65 miejscami noclegowymi. Jest to związane ze zbyt małą kreatywnością mieszkańców na występujące zapotrzebowanie na takie usługi.

W ramach realizacji **Celu V Krupski Młyn atrakcyjnym miejscem zamieszkania** w gminie zostały zrealizowane zadania z zakresu modernizacji zasobów komunalnych. W obecnej chwili gmina posiada w większości zmodernizowane zasoby komunalne. W bloku nr 1w Kolonii Ziętek została zmodernizowana kotłownia. Stary nisko sprawny kocioł węglowy został zastąpiony przez kocioł węglowy opalany eko-groszkiem. Do modernizacji zostały 3 bloki na Kolonii Ziętek oraz budynek przy ulicy Mickiewicza 1 w Krupskim Młynie. Na terenie gminy wymienione zostało oświetlenie uliczne na energooszczędne co przyczynia się do poprawy efektywności energetycznej. W ramach programu Ochrona dorzecza Małej Panwi gmina zmodernizowała istniejącą oczyszczalnię ścieków zwiększając jej przepustowość do 350m³/dobę oraz wybudowana została nowa sieć wodociągowo-kanalizacyjna z przepompowniami dla lewobrzeżnej części Krupskiego Młyna. Do zmodernizowanej oczyszczalni została podłączona ostatnia z ulic ulica Zawadzkiego. Na wszystkie modernizacje zostały pozyskane środki zewnętrzne w ponad 50%. Wszystkie zmodernizowane budynki posiadają centralne ogrzewanie systemowe lub są zasilane z kotłowni gazowych. Obecnie około 78% mieszkań w gminie ogrzewanych jest ciepłem systemowym lub gazem ziemnym. W miejscowym zakładzie Nitroerg S.A. z uwagi na specyfikę produkcji i możliwość zagrożenia wystąpienia awarii przemysłowej zgodnie z wymaganiami nakładającymi obowiązki prowadzącemu zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej (Prawo Ochrony Środowiska - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. -Tytuł IV „Poważne awarie”, Dział II „Instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej”), zgodnie z posiadanymi decyzjami udzielającymi pozwolenia zintegrowanego NITROERG S.A oraz zgodnie z postanowieniami decyzji Śląskiego Komendanta Państwowej Straży Państwowej w Katowicach NITROERG S.A. w obydwóch lokalizacjach działalności posiada aktualne następujące dokumenty:

1. Zgłoszenie zakładu w PSP Katowice: ostatnia aktualizacja listopad 2014r. – 1 wspólny dokument dla lokalizacji Bieruń i Krupski Młyn.
2. Program Zapobiegania Poważnym Awariom PZPA: ostatnia aktualizacja listopad 2014r.. – 1 wspólny dokument dla lokalizacji Bieruń i Krupski Młyn.
3. Wewnętrzny Plan Operacyjno Ratowniczy WPOR w NITROERG S.A. funkcjonują 2 dokumenty: - dla lokalizacji Bieruń - ostatnia aktualizacja z września 2012r. - dla lokalizacji Krupski Młyn - ostatnia aktualizacja styczeń 2014 r.
4. Raport o Bezpieczeństwie RoB w NITROERG S.A. funkcjonują 2 dokumenty: - dla lokalizacji Bieruń - ostatnia aktualizacja: Decyzja Nr WZ.5513.18.8.2012.PP Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Katowicach z dnia 6.12.2012r. zatwierdzająca zmiany w RoB, - dla lokalizacji Krupski Młyn - ostatnia aktualizacja: Decyzja znak WZ-02210.13.14 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Katowicach z dnia 20.06.2014r zatwierdzająca zmiany w RoB.

Ponadto zakład posiada system zarządzania w dziedzinie ochrony środowiska zgodny z normą ISO 14001:2004.

Efektom odpowiedzialności za środowisko jest oddanie do użytku na terenie zakładu przemysłowej oczyszczalni ścieków oraz wykorzystywanie gazu ziemnego do procesów technologicznych i grzewczych.

Pozytywnie należy również ocenić działania podjęte na rzecz zwiększenia dostępności i jakości usług medycznych w gminie.

Na terenie gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej posiadający szeroką gamę usług medycznych oraz nowoczesną aparaturę medyczną. W gminie działa także Stacja Opieki Caritas, która świadczy usługi rehabilitacyjne dla mieszkańców gminy. Te wszystkie działania strategiczne przyczyniają się do poprawy środowiska naturalnego i czynią Gminę atrakcyjnym miejscem zamieszkania. Te działania mają odzwierciedlenie w znaczącym wzroście popytu na mieszkania komunalne w gminie oraz rozwoju budownictwa jednorodzinnego głównie w miejscowości Potępa. W ramach celu V wyremontowane zostały drogi w gminie wraz z chodnikami a na rzece Mała Panew została wybudowana kładka pieszo-rowerowa, która w znaczny sposób zwiększyła bezpieczeństwo pieszych.

Ważnym kierunkiem działań Gminy była organizacja programów PONE, PV dla indywidualnych mieszkańców i pozyskiwanie dla nich środków na realizację nowoczesnych technologii z zakresu OZE i ochrony środowiska.

W zakresie efektywnej gospodarki odpadami udało się wdrożyć system segregacji odpadów i zwiększyć wiedzę i świadomość mieszkańców w zakresie stosowania nowych zasad i procedur z tym związanych.

Ważnym narzędziem w systemie komunikacji i konsultacji społecznych jest wydawany regularnie informator Nowiny z Zielonej Gminy oraz strona internetowa z aktualną informacją adresowaną do mieszkańców inwestorów/przedsiębiorców oraz turystów.

Podsumowując należy stwierdzić, że Strategia Rozwoju Gminy Krupski Młyn na lata 2002-2015 roku została zrealizowana w wysokim stopniu. Większość rezultatów na poziomie celów operacyjnych została osiągnięta, a te których nie udało się osiągnąć będą możliwe do osiągnięcia w najbliższych 2-3 latach. Zrealizowane przez samorząd gminny działania i przedsięwzięcia (inwestycyjne i nieinwestycyjne) przyczyniły się do poprawy warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju turystyki w gminie, a także wpłynęły korzystnie na ochronę środowiska naturalnego - dzięki wybudowanej infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej oraz systemowej gospodarce odpadami. Niemniej jednak skala dokonanych zmian, szczególnie w sferze poprawy środowiska naturalnego, rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i powinna być celem kontynuowanym w strategii rozwoju.

2.2. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ANALIZY STATYSTYCZNO-DIAGNOSTYCZNEJ

Jednym z istotnych elementów części diagnostycznej strategii jest analiza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, oparta na dostępnych danych statystycznych. Analiza została przeprowadzona w czterech głównych obszarach rozwoju gminy i stanowiła punkt wyjścia do zweryfikowania wizji oraz celów rozwoju gminy do roku 2026. Poniżej zaprezentowano najważniejsze ustalenia, wynikające z przeprowadzonych badań i analiz, wskazując jednocześnie na pozycję gminy w powiecie jeśli chodzi o prezentowany problem lub potencjał rozwojowy.

2.2.1. POŁOŻENIE, ŚRODOWISKO, PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA

Poniżej zaprezentowano najważniejsze wnioski, wynikające z analizy statystyczno-diagnostycznej gminy w odniesieniu do położenia, jakości środowiska naturalnego i stanu rozwoju infrastruktury technicznej:

- Gmina Krupski Młyn stanowi atrakcyjny teren dla inwestorów. Wynika on z położenia blisko dużych aglomeracji miejskich tj.: Opole, Częstochowa, Gliwice, Katowice oraz dobre połączenia drogowe z nimi. Ponadto gmina posiada obszary o wysokich walorach przyrodniczo - krajobrazowych skupionych wokół doliny Małej Panwi. Niewątpliwym bogactwem są lasy, stanowiące część obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Lublinieckich należących do Europejskiej Sieci Ekologicznej ECUNET PL. oraz obszar dorzecza Małej Panwi objęty programem Natura 2000. Wyżej wymienione obszary o wysokich walorach przyrodniczych tworzą potencjalną bazę dla rozwoju turystyki, sportu i łowiectwa. Perspektywnym celem rozwoju gminy Krupski Młyn jest osiągnięcie wysokiego poziomu dobrobytu mieszkańców z nowoczesnym osiągnięciem europejskich standardów ekologicznych (mierzonych wskaźnikami środowiska przyrodniczego i warunków zamieszkania). Jest to strategia proekologiczna, a jej uwarunkowanie w największym stopniu zapewnia osiągnięcie celów perspektywnych. Proekologiczna strategia rozwoju perspektywnego w długookresowych działaniach wymaga promowania i wykorzystania szans dla rozwoju przestrzennego oraz eliminowania zagrożeń.
- Rozproszony układ osadniczy gminy oraz towarzyszący temu niski wskaźnik zaludnienia (84 osób na km²) stanowi istotne utrudnienie w zakresie rozwoju infrastruktury liniowej (wodno-kanalizacyjnej, gazowej, telekomunikacyjnej,

ciepłowniczej), dlatego ważnym będzie stosowanie rozwiązań alternatywnych, np. w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków, mikro instalacji prosumenckich do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, itp.

- Obszary lesiste stanowią aż 81% powierzchni gminy i obok rzeki Mała Panew są jednym z głównych atutów turystycznych gminy. Z jednej strony świadczy to o wysokim potencjale przyrodniczym tego obszaru, który wykorzystywany jest do rozwoju różnych form turystyki, zaś z drugiej może powodować liczne utrudnienia w procesach inwestycyjnych.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat gmina dokonała znaczącego postępu w zakresie rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska. Odsetek ludności przyłączonej do oczyszczalni ścieków wynosi już ponad 95%. Ponad 75% mieszkańców korzysta z ogrzewania systemowego lub gazowego co jest bardzo korzystne z uwagi na małą uciążliwość dla środowiska naturalnego. Pozostała część mieszkańców korzysta z ogrzewania tradycyjnego wykorzystując do tego celu najczęściej węgiel kamienny, drewno. W zakresie ochrony środowiska należy wznowić program ograniczenia niskiej emisji oraz wzmocnić działania służące poprawie czystości rzeki Małej Panwi z dopływami Liswarty. Sfinalizować należy inwestycje dotyczącą modernizacji oczyszczalni ścieków w Kolonii Ziętek z przyłączeniem wsi Potępa, oraz uporządkować gospodarkę ściekową w rejonie ulic Mickiewicza, Głównej i Świerczewskiego w Krupskim Młynie. Także w zakresie poprawy efektywności energetycznej należy kontynuować działania termomodernizacyjne pozostałych budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej oraz prowadzić szeroko pojętą kampanię informacyjną w zakresie racjonalizacji zużycia wszelkiego rodzaju energii.

- Od kilku lat konsekwentnie rozwijany jest gminny system gospodarki odpadami. Ilość odpadów komunalnych (zarówno tych zmieszanych, jak i posegregowanych) rośnie z roku na rok, czemu sprzyjają regulacje prawne, a także właściwie prowadzona polityka informacyjna i cenowa władz miasta w zakresie segregowania i odbioru odpadów od mieszkańców. Głównym zadaniem władz gminnych do roku 2026 powinno być dalsze przekształcenie i porządkowanie terenów w pełnowartościowe i powiązane z całością obszaru miejscowości np. dotyczy zamkniętego wysypiska odpadów przy torach kolejowych, terenów przeznaczonych pod uprawy ogrodowe przy stawie w parku w centrum miejscowości.
- Stan infrastruktury gazowej i energetycznej w gminie ogólnie jest zadowalający. Przez okres 10 lat liczba czynnych przyłączy gazowych wzrosła o ponad 10%. Nie ma również większych problemów z dostępem mieszkańców do sieci elektroenergetycznej. Jako cel strategiczny dotyczący ochrony powietrza należy dalej utrzymywać rozwój sieci gazowniczych w przysiółkach Kanol, Odmuchów i Żyłka oraz rozszerzać i kontynuować dostawę energii cieplnej opartą na ciepłe systemowym i gazie ziemnym. Jednym z kryteriów modernizacji sieci elektroenergetycznej powinno być zwiększenie mocy przyłączeniowych dla nowych

instalacji, produkujących energię ze źródeł odnawialnych. Jednocześnie władze gminne przyjęły w 2014 roku założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej działania racjonalizujące zużycie czynników energetycznych oraz ograniczenie emisji CO₂ na terenie gminy. Podobne działania powinny być kontynuowane w perspektywie do roku 2026, przy czym realizacja konkretnych przedsięwzięć powinna wynikać z w/w planu. Gmina została objęta projektem budowy Sieci Szerokopasmowej . Realizację prowadziła firma STIMO Niedzielski S.J. z Krosna. W perspektywie do 2026 roku należy zwiększyć działania promujące dostęp do najnowszych technologii szerokopasmowego internetu (światłowodowych, radiowych, satelitarnych). Podsumowując należy stwierdzić, że stan infrastruktury technicznej w gminie na przestrzeni ostatnich 10 lat uległ znaczącej poprawie, co niewątpliwie korzystnie wpływa na zwiększanie atrakcyjności gospodarczej gminy, a także na poprawę jakości życia mieszkańców.

Tabela 1. Wybrane dane statystyczne 2013r.

2013	liczba	miejsowości	2	
		sołectw	2	
	Powierzchnia km ²		39	
Wybrane dane statystyczne	2010	2012	2013	Powiat 2013
Ludność	3378	3318	3296	138351
Ludność na km²	86	85	84	
Kobiety na 100 mężczyzn	103	103	102	106
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,6	58,1	57,9	56,9
Dochody ogółem budżetu gminy na mieszkańca w zł		3688	5196	4621
Wydatki ogółem budżetu gminy na mieszkańca	3965	6381	5030	3162
Turystyczne obiekty noclegowe	1	1	1	19
Porady udzielane w ramach POZ na mieszkańca	4,2	3,8	4,1	4,2
Lesistość	80,4	80,9	80,9	49,630
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności	30	12	18	41
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	5,1	5,3	5,7	6,9
Ludność w %ogółu ludności korzystającej z instalacji:	96,1	96,1	96,1	97,3
wodociągowej	94,7	94,7	94,7	65,1
kanalizacyjnej gazowej	31,6	33,1	32,7	53,3
Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	1319	1291	1355	1663

2.2.2. SPOŁECZEŃSTWO I JAKOŚĆ ŻYCIA

Najważniejsze wnioski z analizy statystyczno-diagnostycznej gminy Krupski Młyn w odniesieniu do społeczeństwa i jakości życia przedstawiono poniżej:

- Od 3 lat liczba ludności w gminie zaczyna wykazywać powolne tempo wzrostu, mimo ujemnego przyrostu naturalnego co stanowi o wzroście atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania. Należy jednak pamiętać, że liczba ludności w gminie będzie w ciągu najbliższych 10 lat maleć, co będzie związane z nasilającym się procesem starzenia się społeczeństwa i migracją młodych ludzi do innych ośrodków miejskich.
- Od 2010 roku minimalnie spada tzw. wskaźnik obciążenia demograficznego, mierzony jako liczba osób w wieku poprodukcyjnym, przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. Obecnie kształtuje się on na poziomie 58, lecz jest jeszcze wyższy w porównaniu do powiatu.
- Warunki mieszkaniowe w gminie są porównywalne do tych w innych gminach. Średnia powierzchnia mieszkania wynosi 64m. Wskaźniki jeśli chodzi o wyposażenie mieszkań w instalacje wodociągowe, łazienkę i centralne ogrzewanie nie odbiegają od innych gmin ościennych. Niepokoi natomiast zbyt mała liczba mieszkań oddawanych do użytku w stosunku do powiatu. Należy prowadzić w budynkach mieszkalnych działania modernizacyjne w celu podniesienia jakości życia ich mieszkańców.
- Jedną z form zdynamizowania rozwoju budownictwa mieszkaniowego powinno być zwiększenie areału dostępnych terenów budowlanych, a także wspieranie budownictwa jednorodzinnego.
- Poziom wykształcenia mieszkańców rośnie, czego odzwierciedleniem jest zwiększający się odsetek osób z wykształceniem wyższym i malejący udział osób z wykształceniem podstawowym. Jest to możliwe dzięki lepszej dostępności dzieci i młodzieży do coraz wyższej jakości edukacji, a także coraz lepszemu wyposażeniu szkół w pomoce i sprzęt komputerowy.
- Dostęp mieszkańców do usług i dóbr kultury należy ocenić jako dobry. Wysokie są również wskaźniki uczestnictwa mieszkańców w kulturze i sporcie. Świadczy to, z jednej strony o coraz lepszym dostępie mieszkańców do infrastruktury kulturalno-sportowej, zaś z drugiej wskazuje na dużą aktywność władz i mieszkańców w zakresie organizowania różnego rodzaju imprez i wydarzeń, promujących kulturę i sport wśród społeczności lokalnych.
- Mieszkańcy gminy mają również coraz lepszy dostęp do ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, możliwej dzięki rozwijającej się niepublicznej przychodni lekarskiej. Rośnie również liczba porad lekarskich, udzielonych pacjentom odwiedzającym przychodnię, co

zapewne jest rezultatem starzejącego się społeczeństwa, ale może również świadczyć o rosnącej świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowia.

- Poziom bezpieczeństwa publicznego w gminie należy uznać za wysoki. Świadczą o tym spadające co roku niskie wskaźniki stwierdzonych przestępstw, które są prawie o 80% niższe niż średnio w powiecie, oraz wysoka wykrywalność sprawców przestępstw popełnionych. W dalszym okresie należy podnosić bezpieczeństwo gminy poprzez wprowadzanie systemu stałego monitoringu co przynosi już efekty w przypadku monitoringu prywatnego.
- Na terenie gminy działają jednostki, wchodzące w skład powiatowego i gminnego systemu pomocy społecznej. Instytucje te efektywnie realizują swoje zadania statutowe, aktywnie pozyskując przy tym środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. Formalnie nieco ponad 7% ludności korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej, jednak w rzeczywistości potrzeby są znacznie większe.
- Oceniając rozwój społeczny gminy Krupski Młyn na przestrzeni ostatnich 13 lat, można stwierdzić, że główne zmiany nastąpiły w zakresie rozbudowy i modernizacji infrastruktury społecznej, wyższego poziomu wykształcenia mieszkańców, a także zwiększenia aktywności obywatelskiej. Zmiany te korzystnie wpłynęły na jakość życia mieszkańców.

2.2.3. GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Najważniejsze wnioski z analizy gminy Krupski Młyn w odniesieniu do gospodarki i rynku pracy zaprezentowano poniżej:

- Poziom rozwoju przedsiębiorczości w gminie (mierzony liczbą zarejestrowanych przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców wynosi 888 jednostek), co może świadczyć o niskiej aktywności gospodarczej mieszkańców gminy. Większość zarejestrowanych podmiotów to osoby fizyczne, prowadzące działalność w podstawowych usługach (handel, usługi, naprawy, transport, budownictwo).
- Krupski Młyn wyróżnia przemysłowy charakter co odzwierciedla się w strukturze zatrudnienia jej mieszkańców. Jednakże w planie przestrzennym zostały ściśle określone tereny inwestycyjne dla przemysłu oraz zakres technologii do gałęzi przemysłu które nie szkodzą środowisku naturalnemu. Przez te ramy został zachowany związek rozwoju gminy w połączeniu z walorami turystycznymi.
- W 2012 roku większość to jest 261 podmiotów gospodarczych stanowiły mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób, a tylko 4 podmioty gospodarcze zatrudniały od 50 do 249 osób. Sektor publiczny objął 32 podmioty gospodarki

narodowej. Istniejące przedsiębiorstwa wyróżniają się dużą dbałością o stan i poprawę środowiska naturalnego.

- Niestety większość przedsiębiorstw (głównie średnich i małych) posiada przestarzałą bazę produkcyjną, co ma swoje odzwierciedlenie w niskiej wartości środków trwałych (o prawie 70% mniejszych niż średnia w województwie).
- Poza Nitroerg S.A., który jest grupą kapitałową KGHM Polska Miedź pozostałe przedsiębiorstwa mają niską zdolność inwestycyjną. Co wiąże się z niskimi nakładami na odtwarzanie środków produkcji. Szansą na poprawę zdolności inwestycyjnych przedsiębiorstw może być lepsze wykorzystanie przez nich środków unijnych z perspektywy finansowej 2014-2020.
- Oprócz przemysłu, ważnym sektorem lokalnej gospodarki jest leśnictwo. Na terenie gminy lasami zarządza Nadleśnictwo Zawadzkie oraz Brynek, które wspólnie z gminą prowadzą edukację proekologiczną dotyczącą użytkowania zasobów leśnych oraz budują parkingi leśne i turystyczne, pola biwakowe w wyznaczonych do tego miejscach.
- Od ponad 10 lat w gminie aktywnie rozwijana jest również branża turystyczna. Dzięki inwestycjom publicznym powstała niezbędna infrastruktura do obsługi turystów. Gmina prowadzi również aktywną politykę promocyjną, która już przynosi efekty w postaci zwiększającej się corocznie turystyki kajakowej, pieszej i rowerowej. By zwiększyć rangę i napływ turystów z poza regionu gminy należy dodatkowo w przyszłym okresie zaktywizować mieszkańców poprzez impuls do uruchamiania gospodarstw agroturystycznych w gminie.
- Funkcjonowanie lokalnego rynku pracy jest w dużej mierze uzależnione od kondycji lokalnej gospodarki i przedsiębiorstw w niej działających. Niestety od 2007 roku systematycznie ubywa miejsc pracy w firmach zatrudniających powyżej 9 osób. Odnotowany ubytek (ok. 300 miejsc pracy) nie jest rekompensowany przez wzrost miejsc pracy w firmach mikro, które są zbyt słabe (finansowo, organizacyjnie i marketingowo) by znacząco zwiększać zatrudnienie. Wpływa to negatywnie na utrzymujący się od kilku lat poziom bezrobocia w gminie, również tego nierejestrowanego na obszarach wiejskich.
- Spośród kilku rodzajów instytucji biznesu w gminie funkcjonuje firma szkoleniowo doradcza AT Group S.A., która szkoli nowych przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania środków unijnych oraz prowadzi pomoc w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Oceniając perspektywy dalszego rozwoju gospodarczego gminy Krupski Młyn wydaje się, że będzie on w dużym stopniu uzależniony od tego jak efektywnie zostanie wykorzystana i rozbudowana powstała infrastruktura turystyczna. Ważne też będzie na ile lokalni przedsiębiorcy oraz instytucje je wspierające włączą się w regionalny i krajowy system innowacji, połączony z efektywnym wykorzystywaniem środków na nowe technologie i środki produkcji.

2.2.4 JAKOŚĆ RZĄDZENIA W GMINIE

Najważniejsze wnioski z analizy gminy Krupski Młyn pod względem oceny jakości rządzenia w gminie zaprezentowano poniżej:

- Dochody własne gminy w 2013r. stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy 62,6%. Z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych udział wpływów stanowił 19,8% w dochodach własnych gminy. W 2013 roku dochody gminy Krupski Młyn na 1 mieszkańca wyniosły 4621zł, co daje gminie 1 lokatę w powiecie i 6 w województwie. Przy wydatkach 5030 zł plasuje gminę na 2 miejscu w powiecie i 6 w województwie. Ogólnie gmina Krupski Młyn plasuje się na 6 miejscu w powiecie i 113 miejscu w województwie. W gminie w 2013 roku 100 procent wydatków majątkowych przeznaczono na cele inwestycyjne. Wydatki te stanowiły 20,4% wydatków ogółem budżetu gminy.
- Jeżeli chodzi o skalę prowadzonych inwestycji i dotychczas wybudowaną infrastrukturę (techniczną i społeczną), sprawność rządzenia w gminie należy uznać za bardzo wysoką. W latach 2002-2014 gmina zrealizowała inwestycje na kwotę prawie 26mln zł, z czego ponad 12 mln zł pochodziło z finansowania zewnętrznego .
- Dzięki regularnie pozyskiwanym środkom zewnętrznym gminie udaje się przeznaczać średnio ok. 43% wydatków z budżetu na realizację zadań inwestycyjnych. Świadczy to o proinwestycyjnej polityce rozwoju gminy, opartej na właściwym planowaniu i zarządzaniu finansami publicznymi.
- Z wieloletniej prognozy finansowej do roku 2024 wynika, że zadłużenie gminy na koniec tego okresu wyniesie 0 zł. roku. W latach 2014-2026 dopuszczalny wskaźnik długu do dochodów (określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych) kształtuje się na bezpiecznym poziomie i nie przekroczy w tym okresie progu 60%.
- O jakości rządzenia w gminie decyduje również praktyka planowania strategicznego i stopień realizacji poszczególnych dokumentów planistycznych. Gmina posiada większość z wymaganych prawem dokumentów strategicznych, starając się je na bieżąco wdrażać i monitorować.
- Wysoko należy również ocenić poziom kompetencji i umiejętności kadr zatrudnionych w administracji gminnej. Kadry te otwarte są na nowe pomysły i rozwiązania, będąc jednocześnie mocno zorientowanym na realizację celów i zadań wyznaczonych przez władze gminy. Potwierdzeniem tego są liczne nagrody i wyróżnienia zdobyte przez gminę w różnych obszarach działania. Kluczową rolę w kreowaniu rozwiązań innowacyjnych i budowaniu konsensusu wokół najważniejszych spraw rozwojowych gminy pełni Wójt wraz ze swoimi najbliższymi współpracownikami. Warto również odnotować dobrą współpracę Wójta z Radą Gminy, co wpływa korzystnie na jakość stanowionego prawa i jego właściwe stosowanie w praktyce. Podsumowując jakość rządzenia w gminie z punktu widzenia dotychczas osiągniętych efektów należy stwierdzić, że jest ona na wysokim poziomie,

czego odzwierciedleniem jest szeroki zakres realizowanych inwestycji, wielkość pozyskanych środków zewnętrznych na rozwój gminy, a także sprawnie funkcjonujący system zarządzania kadrami i współpracy gminnej administracji z otoczeniem. Stwarza to dobre podstawy do planowania i kreowania dalszego rozwoju gminy.

Poniżej zestawienie wybranych danych dotyczących wydatków i dochodów gminy na tle pozostałych gmin.

Tabela 2. Dane dotyczące wydatków za 2013r. na tle innych gmin

Gmina	Dochody własne lokata		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie programów unijnych lokata		Wydatki budżetu gminy lokata		Wydatki w obsłudze długu publicznego w % ogółem budżetu lokata	
	Pow.	Woj.	Pow.	Woj.	Pow.	Woj.	Pow.	Woj.
Kalety	8	99	2	37	5	94	4	48
Krupski Młyn	1	6	4	63	2	6	6	77
Miasteczko Śl.	3	20	5	80	3	65	2	27
Tworóg	9	125	9	133	8	128	3	40
Zbrosławice	6	80	7	114	7	122	5	114
	Pow.	Woj.	Pow.	Woj.	Pow.	Woj.	Pow.	Woj.

Pow. - Powiat

Woj. – Województwo

2.3. ANALIZA SWOT

Zamieszczona poniżej analiza SWOT stanowi syntetyczne podsumowanie najważniejszych ustaleń z przeprowadzonej szczegółowej diagnozy społeczno-gospodarczej rozwoju gminy. Analiza identyfikuje najważniejsze uwarunkowania wewnętrzne rozwoju gminy, zarówno te pozytywne (mocne strony), jak i negatywne (słabe strony), a także

wskazuje na główne szanse i zagrożenia w rozwoju gminy - których źródeł występowania należy upatrywać w zewnętrznym otoczeniu funkcjonowania gminy.

Tabela 3. Analiza SWOT

L.p.	Pozytywne	Negatywne
	Mocne strony	Słabe strony
1	Rosnące znaczenie gminy jako ośrodka wzrostu w powiecie	Niekorzystne trendy demograficzne (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa)
2	Korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne (dolina Małej Panwi), rozwój turystyki kajakowej bliskość do aglomeracji jednostek terytorialnych woj. śląskiego i opolskiego	Deficyt kadr na rynku lokalnym posiadających wiedzę i kwalifikacje inżynieryjno techniczne
3	Zasoby wód podziemnych zaliczonych do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce	Słaba konkurencyjność lokalnej społeczności na tle innych gmin ościennych
4	Duży udział powierzchni leśnych, które stanowią 81% powierzchni gminy, związane z tym bogactwo fauny i flory z potencjałem do rozwoju turystyki	Słaba dostępność komunikacyjna gminy mierzona od ośrodków aglomeracji, brak transportu kolejowego
5	Możliwość przeznaczenia gruntów pod budowę	Brak możliwości zatrudnienia dla młodych i wykształconych
6	Zagospodarowanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, spełniające obowiązkowe wymogi ochrony środowiska	
7	Sprawnie funkcjonująca administracja szczególnie w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych	
	Szanse	Zagrożenia
1	Skuteczne wykorzystanie środków w ramach Nowej perspektywy finansowej 2014- 2020 na dalszy rozwój gminy i	Zła koniunktura gospodarcza w Polsce, obniżająca zdolność samorządu i podmiotów gospodarczych w zakresie finansowania przedsięwzięć

	zaspokojenie jej potrzeb	prorozwojowych
2	Poprawa dostępności komunikacyjnej poprzez remont dróg dojazdowych	Brak realnych możliwości wykorzystania dostępnych środków zewnętrznych na lata 2014-2020
3	Rozwój zintegrowanego produktu turystycznego bazującego na obecnej i rozbudowanej infrastrukturze	Zagrożenie dla środowiska wynikające z zanieczyszczenia cieków wodnych Małej Panwi i Liganzi
4	Rozbudowa infrastruktury technicznej i turystycznej	Konkurencja innych gmin w zakresie rekreacji i turystyki

Zidentyfikowane mocne i słabe strony są czynnikami terażniejszości, czyli takimi, które istnieją aktualnie i które powinny być przedmiotem działań strategicznych, zakładających rozwój gminy poprzez wzmocnienie mocnych stron i ograniczanie słabych stron. Natomiast szanse i zagrożenia są czynnikami przyszłości, na zaistnienie których gmina ma ograniczony wpływ, ale które powinny być wzięte pod uwagę przy kreowaniu właściwej polityki rozwoju, zakładającej minimalizację zagrożeń i optymalne wykorzystanie pojawiających się szans.

2.4. GŁÓWNE WYZWANIA ROZWOJU GMINY

W okresie ostatnich 12 lat gmina dokonała ogromnego postępu w zakresie zbudowania podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej, warunkującej jej dalszy rozwój. Dzięki optymalnemu wykorzystaniu środków unijnych udało się zbudować niezbędną infrastrukturę techniczną i społeczną, zwiększającą atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną gminy. Udało się również podnieść jakość życia mieszkańców gminy, m.in. poprzez lepszy dostęp do usług publicznych w zakresie edukacji, sportu i kultury oraz zdrowia i pomocy społecznej. Nastąpił także wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców, większe uczestnictwo mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym gminy.

Pomimo osiągniętych sukcesów i postępu w budowaniu podstawowej infrastruktury rozwoju, gmina Krupski Młyn, podobnie jak wiele innych gmin wiejskich w województwie i Polsce, stoi przed kilkoma kluczowymi wyzwaniami, warunkującymi jej dalszy rozwój. Wyzwania te mają charakter głównie ekonomiczny, społeczny i techniczno-organizacyjny. Od tego w jakim stopniu gmina poradzi sobie z nimi zależy jej dalszy rozwój i poprawa pozycji konkurencyjnej na mapie województwa i kraju.

Niewątpliwie głównym wyzwaniem gminy jest doprowadzenie do lepiej funkcjonującej lokalnej gospodarki, która z jednej strony będzie efektywniej wykorzystywała

lokalne zasoby i potencjały (np. w zakresie leśnictwa i turystyki), zaś z drugiej będzie zapewniała więcej trwałych miejsc pracy. By sprostać temu wyzwaniu należy w większym niż dotychczas stopniu zadbać o rozwój lokalnej przedsiębiorczości m.in. poprzez aktywne wspieranie istniejących przedsiębiorstw oraz pomoc w tworzeniu nowych podmiotów. Bardzo istotnym elementem w rozwoju lokalnej gospodarki powinno być dalsze zachęcanie zewnętrznych inwestorów do lokowania swojej działalności gospodarczej na terenie gminy i tworzenia nowych miejsc pracy. W tym celu gmina powinna blisko współpracować z właściwymi instytucjami na poziomie regionu oraz kraju, starając się jednocześnie uczestniczyć we wszystkich możliwych imprezach, promujących atrakcyjność inwestycyjną gmin w Polsce i za granicą. Towarzyszyć temu powinna dalsza poprawa infrastruktury i warunków inwestowania w gminie, a także dostosowanie kwalifikacji i umiejętności dostępnych kadr do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Istotnym wyzwaniem dla dalszego rozwoju gminy będzie również ograniczanie niekorzystnych trendów demograficznych, w tym tych związanych ze zmniejszającą się liczbą ludności w gminie (szczególnie na obszarach wiejskich) oraz szybkim starzeniem się społeczeństwa. Taka sytuacja wpływa niekorzystnie na system edukacji, powodując m.in. ograniczanie liczby szkół z powodu niżu demograficznego, a także wywiera coraz większą presję na systemy opieki zdrowotnej i społecznej, które w coraz to większym stopniu muszą zaspokajać potrzeby osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jednym ze skutecznych sposobów przeciwdziałania tym niekorzystnym zjawiskom powinny być działania, prowadzące do stworzenia lepszych możliwości zatrudniania dla osób młodych.

Innym wyzwaniem dla rozwoju gminy będzie ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego. Kluczem do poradzenia sobie z tym wyzwaniem będzie przede wszystkim zadbanie o gospodarkę z większą liczbą miejsc pracy, a także prowadzenie skutecznych form aktywizacji zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym osób bezrobotnych i niepełnosprawnych). Istotnym będzie tutaj stosowanie nowych form zatrudnienia (np. telepracy, pracy zastępczej), a także rozwijanie nowych miejsc pracy w sektorach ekonomii społecznej i usługach (również w zakresie obsługi potrzeb osób starszych).

Oprócz wyzwań o charakterze ekonomicznym i społecznym, gmina i jej społeczność, będą musiały również zmierzyć się z wyzwaniami, związanymi z rozwojem nowych technologii i innowacji (w tym organizacyjnych i społecznych) oraz nowych form współzrządzenia i partnerstwa. W przypadku nowych technologii i innowacji kluczowym będzie aktywne zaangażowanie się administracji lokalnej, przedsiębiorstw i mieszkańców w proces realizacji projektów inwestycyjnych i szkoleniowo-doradczych współfinansowanych ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. Tutaj głównymi dziedzinami wiedzy będą technologie i nowe rozwiązania w zakresie komunikacji i rozwoju społeczeństwa cyfrowego, poprawy efektywności energetycznej budynków, produkcji energii ze źródeł odnawialnych, ekologicznych projektów poprawiających stan środowiska naturalnego. W przypadku innowacji organizacyjnych i społecznych ważne będzie otwarcie się lokalnej administracji na nowe modele współpracy z mieszkańcami i przedsiębiorstwami

(np. w formie partnerstw publiczno-społecznych lub publiczno-prywatnych), a także rozwój szerokiej współpracy sieciowej, obejmującej zarówno administrację samorządową (np. w ramach wieloszczeblowego zarządzania), jak i sektor prywatny (np. grupy producenckie, spółdzielnie itp.).

Zidentyfikowane powyżej kluczowe wyzwania stały się punktem wyjścia do określenia wizji i celów strategii oraz systemu jej wdrażania za pomocą zaplanowanych działań operacyjnych. Znalazły również swoje odzwierciedlenie w zaproponowanym systemie monitorowania i ewaluacji efektów wdrażania strategii w oparciu o system mierzalnych wskaźników.

3. MISJA, WIZJA, CELE ROZWOJU GMINY

3.1. MISJA

Misja gminy wskazuje ogólny kierunek, w którym powinna rozwijać się społeczność lokalna. Określa to co gmina zamierza osiągnąć w przyjętym horyzoncie czasowym, tj. do roku 2026. Misja jest swego rodzaju celem nadrzędnym, któremu podporządkowane są priorytetowe obszary działania i wokół których budowana jest aktywność władz gminnych i społeczności lokalnej.

MISJA GMINY KRUPSKI MŁYN

Misją Krupskiego Młyna jest **zapewnienie mieszkańcom nowych podstaw rozwoju** poprzez wspieranie przedsiębiorczości i firm opierających się o „czyste” technologie, oraz wypromowanie Gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania i ośrodek turystyczno-rekreacyjny

Powyższe sformułowanie misji jest wynikiem dotychczas podejmowanych wysiłków władz lokalnych, ukierunkowanych na poprawę jakości życia w gminie i warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Misja kładzie również nacisk na konieczność podjęcia działań na rzecz świadczenia wysokiej jakości usług na całym obszarze gminy, a także podkreśla istotną rolę kultury, sportu i turystyki w podnoszeniu jakości życia mieszkańców i budowaniu atrakcyjności obszaru.

3.2. WIZJA

Wizja rozwoju gminy stanowi projekcję pożądanego stanu, jaki gmina chce osiągnąć w perspektywie do roku 2026. Określa stan docelowy, do którego będzie dążyć cała społeczność lokalna, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni i ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości, płynące z własnych atutów i szans, pojawiających się w otoczeniu.

WIZJA ROZWOJU GMINY KRUPSKI MŁYN

W roku 2026 Gmina Krupski Młyn pełni rolę silnego czystego ekologicznie ośrodka turystyki weekendowej o znaczeniu ponadlokalnym, wykształconym centrum handlowo-usługowo-administracyjnym, z rozwiniętymi funkcjami gospodarczymi i usługowymi, wykorzystując swoją lepszą dostępność komunikacyjną oraz atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną. Jest gminą atrakcyjną do zamieszkania, bezpieczną, w której mieszkają ludzie przedsiębiorczy, dla których zdrowie, kultura i sport są wartościami nadrzędnymi.

Mieszkańcy Gminy Krupski Młyn mają lepszy dostęp do podstawowej infrastruktury (drogowej, parkingowej, mieszkaniowej, wodno-ściekowej) oraz wysokiej jakości usług społecznych (edukacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych, sportowo-rekreacyjnych), które stanowią również istotny instrument zachęty dla osadnictwa i przyciągania nowych inwestycji.

Wysoka jakość usług edukacyjnych, wpływa pozytywnie na kwalifikacje osób pracujących i poszukujących pracy, co ma również istotny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną gminy i lokowanie się nowych inwestorów.

Opracowany i konsekwentnie wdrażany zintegrowany produkt turystyczny przyciąga dużą liczbę turystów, kreując zwiększony popyt na usługi turystyczne i pozwalających efektywnie wykorzystywać istniejącą infrastrukturę rekreacyjno-turystyczną oraz walory przyrodnicze i kulturowe Krupskiego Młyna i okolic.

Dobrze funkcjonująca gospodarka generuje większe przychody podatkowe dla gminy, przyczyniając się tym samym do zwiększonej zdolności gminy w zakresie finansowania zadań własnych (np. w zakresie edukacji i opieki społecznej, lokalnej infrastruktury drogowej) oraz realizacji inwestycji prorozwojowych, na które gmina skutecznie pozyskuje środki z zewnątrz.

Sprawna i otwarta na nowe wyzwania administracja aktywizuje społeczność lokalną do bliskiej współpracy i współdziałania, co skutkuje wspólnymi projektami i przedsięwzięciami oraz umożliwia dalszy dynamiczny rozwój gminy.

Realizacja tak zarysowanej wizji rozwoju będzie wymagała podjęcia szeregu działań, ukierunkowanych na osiągnięcie określonych celów (strategicznych i operacyjnych). Kluczowym będzie również aktywne współdziałanie władz i administracji gminnej z partnerami na poziomie lokalnym i ponadlokalnym w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć - zarówno tych o charakterze inwestycyjnym, jak i nie inwestycyjnym. Stopień realizacji wizji będzie mierzony przez pryzmat osiągniętych wskaźników na poziomie zaplanowanych celów strategicznych i operacyjnych.

3.3. PRIORYTETY I CELE OPERACYJNE

Przyjęte cele strategiczne są priorytetowymi obszarami interwencji, w ramach których będą podejmowane działania, służące rozwojowi gminy w długofalowej perspektywie. Cele wynikają bezpośrednio z przyjętej wizji rozwoju i są odpowiedzią na główne wyzwania rozwojowe, przed którymi stoi gmina i jej społeczność w perspektywie do 2026 roku. Wyzwania te związane są z koniecznością dalszego podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy, co w dłuższej perspektywie powinno doprowadzić do napływu nowych inwestycji do gminy, a także wzrostu liczby turystów, odwiedzających gminę i korzystających z nowo wybudowanej infrastruktury turystycznej. Gmina potrzebuje też efektywnie funkcjonującej gospodarki, która w większym stopniu będzie wykorzystywała lokalne zasoby i potencjały, a także będzie generowała więcej miejsc pracy w istniejących i nowo powstających przedsiębiorstwach. Podejmowane działania w zakresie ochrony środowiska oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych powinny prowadzić do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy, co wpłynie korzystnie na jakość życia i promocję ekologicznego wizerunku gminy.

Wyzwaniem dla gminy jest również doprowadzenie do większej aktywności i integracji społeczności lokalnej m.in. poprzez rozwój organizacji pozarządowych oraz bliską współpracę z nimi, a także aktywne angażowanie mieszkańców w realizację wspólnych przedsięwzięć i projektów rozwojowych. Nieodzownym elementem integrującym społeczność lokalną będzie dalsza poprawa jakości i dostępności usług publicznych, oferowanych dla mieszkańców gminy, szczególnie w sferze edukacji, opieki medycznej i społecznej, kultury i rekreacji oraz komunikacji, jak również prowadzenie aktywnej polityki, ograniczającej zjawiska wykluczenia społecznego, szczególnie wśród osób niepełnosprawnych, starszych oraz zagrożonych ubóstwem. Sprostanie wyżej wymienionym wyzwaniom będzie wymagało sprawnej i otwartej na zmiany administracji publicznej, która w realizacji swoich zadań i celów statutowych, powinna z jednej strony prowadzić bliską współpracę ze szczeblami samorządowymi wyższego szczebla, tj. powiatowym i wojewódzkim, m.in. w oparciu o zasady zarządzania wieloszczeblowego [*ang. multilevel governance*], zaś z drugiej powinna wykazywać się dużą aktywnością w zakresie wprowadzania nowych rozwiązań i modeli dobrego rządzenia [*ang. goodgovernance*].

Poniżej zaprezentowano obszary priorytetowe, w ramach których będą podejmowane działania operacyjne, służące realizacji przyjętej misji i wizji rozwoju gminy Krupski Młyn do 2026 roku. Przy czym należy podkreślić, że kolejność prezentowanych priorytetów nie stanowi o hierarchii ich ważności lub kolejności wdrażania. Wszystkie wskazane poniżej priorytety są na takim samym poziomie ważności i powinny być realizowane równoległe z zachowaniem zasad synergii i efektywności wdrażania poszczególnych działań.

Priorytet 1. Gmina atrakcyjna dla inwestorów i turystów

Priorytet 2. Gmina przedsiębiorcza tworząca nowe miejsca pracy

Priorytet 3. Gmina przyjazna dla środowiska i mieszkańców

Priorytet 4. Gmina oferująca wysoką jakość usług społecznych

Priorytet 5. Gmina obywatelska sprawnie rządzona

Stopień osiągnięcia przyjętych priorytetów będzie monitorowany przez pryzmat realizacji celów operacyjnych, których strukturę w ramach poszczególnych obszarów priorytetowych przedstawiono poniżej.

CELE STRATEGICZNE / PRIORYTETY ROZWOJU				
Priorytet 1	Priorytet 2	Priorytet 3	Priorytet 4	Priorytet 5
Gmina atrakcyjna dla inwestorów i turystów	Gmina przedsiębiorcza tworząca nowe miejsca pracy	Gmina przyjazna dla środowiska i mieszkańców	Gmina oferująca wysoką jakość usług społecznych	Gmina obywatelska sprawnie rządzona
1.1. Rozwój infrastruktury poprawiającej atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną gminy	2.1. Poprawa dostępu przedsiębiorstw do usług informacyjnych i doradczo - szkoleniowych	3.1. Zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury wodociągowej kanalizacyjnej i gazowej	4.1. Podniesienie jakości i dostępności usług w zakresie opieki nad dziećmi, edukacji i sportu	5.1. Poprawa skuteczności planowania oraz zarządzania strategicznego i finansowego w gminie
1.2. Rozwój ruchu turystycznego o zasięgu ponadregionalnym	2.2. Wzmocnienie zdolności inwestycyjnej przedsiębiorstw w zakresie wdrażania innowacji i tworzenia nowych miejsc pracy	3.2. ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy	4.2. Poprawa dostępu mieszkańców do usług i dóbr kultury	5.2. Cyfryzacja administracji i rozwój usług dla społeczeństwa

1.3.Skuteczna kampania promocyjna przyciągająca do gminy więcej inwestorów i turystów	2.3.Rozwój nowych firm w perspektywicznych dla gminy kierunkach rozwoju	3.3.Rozwój wybranych elementów infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców (w tym również rozwijanie struktur OSP, eliminacja zagrożeń powodziowych, bieżące prace melioracyjne)	4.3.Lepszy dostęp mieszkańców do usług zdrowotnych oraz skutecznych form integracji społecznej	5.3.Zwiększenie poziomu kompetencji i umiejętności kadr w zakresie zarządzania i kreowania innowacyjnych rozwiązań
		3.4.Poprawa estetyki i ładu przestrzennego w tym kontynuacja polityki pomodernizacyjnej budynków i terenów		

3.3.1. GMINA ATRAKCYJNA DLA INWESTORÓW I TURYSTÓW

Na przestrzeni ostatnich 12 lat Gmina dokonała ogromnego postępu w zakresie poprawy swojej atrakcyjności inwestycyjnej i rekreacyjno- turystycznej. Dzięki pozyskaniu dużych środków inwestycyjnych z funduszy Unii Europejskiej , znacznej poprawie uległa infrastruktura wodno-kanalizacyjna, drogowa, energetyczna i teleinformatyczna. Z kolei poprawa atrakcyjności rekreacyjno-turystycznej gminy była możliwa dzięki zrealizowaniu kluczowych projektów w zakresie rozbudowy obiektów sportowych, (hala gimnastyczna, obiekt stadionu sportowego, basen kąpielowy) wybudowaniu nowych placów zabaw, ogródków sportowych oraz rewitalizacja obszarów Odmuchowa i stawu w Krupskim Młynie.

Obok zrealizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych istotnym elementem w budowaniu atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy jest aktywnie prowadzona od kilku lat działalność informacyjna i promocyjna gminy. Działalność ta prowadzona jest w oparciu o jasno określoną strategię przyciągania inwestorów i turystów, realizowaną przez zespół doświadczonych pracowników gminy w ramach wypracowanych standardów i przy

współpracy z instytucjami i podmiotami na poziomie regionalnym. Głównymi narzędziami w promowaniu atrakcji inwestycyjnych i turystycznych gminy jest profesjonalnie prowadzona strona internetowa, oferująca aktualną informację dla inwestorów i turystów, a także atrakcyjne materiały promocyjne - przygotowywane i dystrybuowane w ramach udziału gminy w licznych projektach i imprezach promocyjnych o zasięgu regionalnym i krajowym. Potwierdzeniem profesjonalnego podejścia do promocji i przyciągania inwestorów z zewnątrz są liczne certyfikaty i wyróżnienia, jakie gmina otrzymała w ciągu ostatnich lat, w tym te związane z obsługą inwestorów „Certyfikowana lokalizacja inwestycji”, „Gmina dbająca o finanse mieszkańców”, EkoKarlik”.

Analizując dotychczasowe efekty działań inwestycyjnych i promocyjnych gminy podjętych w celu przyciągnięcia z zewnątrz większej liczby inwestorów i turystów, należy stwierdzić, że są one ciągle niesatysfakcjonujące. W ciągu ostatnich 7 lat liczba inwestorów zewnętrznych nie uległa znaczącemu zwiększeniu, przybyły dwa podmioty krajowe, natomiast jeden ubył gastronomiczno-hotelowy. Nieco lepiej wygląda sytuacja, jeśli chodzi o liczbę turystów, których liczba z roku na rok wzrasta, w miarę jak zwiększa się oferta turystyczna. Niestety niedostateczna w tym względzie jest oferta usług noclegowych i gastronomicznych. Obecnie gmina dysponuje 65 miejscami noclegowymi w zespole hotelowo- restauracyjnym Dwór Prawdzica i posiada jedną firmę gastronomiczną.

Zważywszy na powyższe należy dążyć do zintensyfikowania działań, które w większym stopniu przyczynią się do napływu inwestycji zewnętrznych do gminy i lokowania ich w wyznaczonych strefach inwestycyjnych. Sprzyjać temu powinna przyjazna polityka podatkowa gminy wobec nowych inwestorów, a także aktywne wsparcie ich w procesie inwestowania i uruchamiania działalności gospodarczej. Podobne działania należy podjąć w odniesieniu do zwiększenia liczby turystów w gminie. Kluczową kwestią w tym zakresie powinno być opracowanie spójnego pakietu usług turystycznych dla różnych grup odbiorców, a także zbudowanie zintegrowanego i ponadlokalnego systemu obsługi ruchu turystycznego, pozwalającego na wydłużenie pobytu turysty na terenie gminy i zaoferowanie mu szerszego katalogu usług i atrakcji.

Poniżej zaprezentowano cele operacyjne, w ramach których będą podejmowane określone działania, przyczyniające się do osiągnięcia zakładanych efektów wdrażania strategii w obrębie pierwszego priorytetu.

Cel operacyjny 1.1. Rozwój infrastruktury poprawiającej atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną gminy

Cel operacyjny 1.2. Rozwój ruchu turystycznego o zasięgu ponadregionalnym

Cel operacyjny 1.3. Skuteczna kampania promocyjna przyciągająca do gminy więcej inwestorów i turystów

Stopień osiągnięcia zakładanego celu strategicznego będzie weryfikowany m.in. za pomocą następujących wskaźników:

- liczba nowych inwestycji (zakładów) powstałych na wyznaczonych terenach inwestycyjnych w gminie;
- liczba turystów korzystających z noclegów (w tym zagranicznych).
- Liczba otwartych obiektów hotelowych i gastronomicznych

3.3.2. GMINA PRZEDSIĘBIORCZA TWORZĄCA NOWE MIEJSCA PRACY

Jednym z głównych problemów gminy jest zbyt mała liczba miejsc pracy w gospodarce. Pozytywnym należy uznać, że wg danych Powiatowego Urzędu Pracy znacznie spadło bezrobocie w Gminie i na koniec 2015 roku wyniosło 2,1%. Według stanu na koniec 2013 roku liczba pracujących w przedsiębiorstwach wynosiła 1137. Z tej liczby około 1000 zatrudnionych pracuje w NITROERG S.A. Zaś liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie na koniec 2013 roku kształtowała się na poziomie 120 osób. Na takie funkcjonowanie lokalnego rynku pracy wpływ ma niewątpliwie niekorzystna struktura lokalnej gospodarki, zdominowanej przez duże podmioty takie jak Nitroerg S.A., Gekoplast S.A. oraz brak aktywności mieszkańców i wykluczenie społeczne części bezrobotnych.

Słabości lokalnej gospodarki należy głównie upatrywać w niekorzystnej strukturze przedsiębiorczości, zdominowanej w dużym stopniu przez jeden podmiot.

Kluczem do poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy jest zatem wielokierunkowe wspieranie przedsiębiorczości, obejmujące zarówno wzmacnianie podmiotów już istniejących, jak i tworzenie nowych, szczególnie w obszarach uznanych za perspektywiczne dla rozwoju gminy, w tym głównie: turystyka, logistyka, energetyka odnawialna i efektywność energetyczna oraz informatyka. Ważnym elementem rozwoju lokalnej przedsiębiorczości będzie zbudowanie odpowiedniego otoczenia instytucjonalnego, umożliwiającego przedsiębiorcom dostęp do kapitału oraz specjalistycznej wiedzy i usług w zakresie nowych technologii, zarządzania, kształcenia kadr i marketingu.

Poniżej zaprezentowano cele operacyjne, w ramach których będą podejmowane działania, przyczyniające się do osiągnięcia zakładanych efektów wdrażania strategii na poziomie drugiego priorytetu.

Cel operacyjny 2.1. Poprawa dostępu przedsiębiorstw do usług doradczych

Cel operacyjny 2.2. Wzmocnienie zdolności inwestycyjnej przedsiębiorstw w zakresie wdrażania ekologicznych inwestycji i tworzenia miejsc pracy

Cel operacyjny 2.3. Rozwój nowych firm w perspektywicznych dla gminy kierunkach rozwoju

Stopień osiągnięcia zakładanego celu strategicznego będzie weryfikowany m.in. za pomocą następujących wskaźników:

- liczba pracujących w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 5 osób;
- liczba przedsiębiorstw funkcjonujących w rejestrze REGON;
- nakłady inwestycyjne w przeliczeniu na jedno przedsiębiorstwo.

3.3.3. *GMINA PRZYJAZNA DLA ŚRODOWISKA I MIESZKAŃCÓW*

Czyste i różnorodne środowisko naturalne należy do głównych atutów rozwojowych Gminy Krupski Młyn. Odzwierciedleniem tego jest wykorzystywanie potencjału przyrodniczego do rozwoju różnych form turystyki aktywnej. Gmina od wielu lat podejmuje wysiłki na rzecz rozbudowy niezbędnej infrastruktury służącej ochronie środowiska. Dzięki zrealizowanym inwestycjom w zakresie gospodarki wodno-ściekowej rozbudowano oczyszczalnię ścieków, wybudowano ujęcie wody ze stacją uzdatniania, podłączono do instalacji sanitarnej ponad 95% mieszkańców, wprowadzono również efektywny system zbiórki i segregacji odpadów komunalnych, wsparty szeroką akcją uświadamiającą mieszkańców na temat wymogów i korzyści wynikających z wdrożonego systemu gospodarki odpadami. Dla monitorowania działań związanych z zanieczyszczeniami środowiska zgodnie z Wojewódzkim Planem Zarządzania Kryzysowego w sytuacji zagrożenia Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska opracowuje treść powiadomienia i przesyła je do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, który rozsyła je do środków masowego przekazu oraz dystrybuje przez Regionalny System Ostrzegania (RSO).

Gmina aktywna jest również w zakresie promowania i wdrażania zasad gospodarki niskoemisyjnej na swoim terenie. Jednym z efektów podjętych działań było zrealizowanie szeregu projektów termomodernizacyjnych (głównie w budynkach komunalnych), a także zrealizowany projekt PONE dla odbiorców prywatnych. W swojej polityce gmina dąży również do zachowania ładu przestrzennego, a także zachęca mieszkańców do dbania o czystość i estetykę otoczenia, w którym żyją. Zachowanie ładu przestrzennego jest możliwe m.in. poprzez właściwie prowadzoną politykę planowania przestrzennego, tj. odnowy placu wiejskiego w Potępie, rewitalizacji stawu w Krupskim Młynie, wybudowania kładki pieszo-rowerowej na rzece Mała Panew, odnowienie mostu wiszącego oraz wymianie oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Dzięki tym działaniom udało się w istotny sposób poprawić wizerunek gminy i zmienić nastawienie mieszkańców do kwestii dbania o estetykę własnego otoczenia. W roku 2015 Gmina przystąpiła do obszaru funkcjonalnego „Biały Śląsk”, który wpisuje się w projekt planu zagospodarowania przestrzennego „Plan 2020+”. Obszar ten jest zlokalizowany jest w północno-zachodniej części Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego i jego celem jest rozwój społeczno-gospodarczy regionu, w tym tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przemysłu, handlu i usług opartych na innowacyjności, nowych technologiach, korzystających z synergii kooperacji gmin i powiatu, podmiotów gospodarczych oraz przedstawicieli nauki.

Oprócz czystego środowiska naturalnego oraz kreowania właściwej polityki w zakresie zachowania ładu przestrzennego i estetyki otoczenia, istotnym czynnikiem wpływającym na komfort i jakość życia mieszkańców jest stan infrastruktury komunikacyjnej w gminie, a także dostępność terenów pod zabudowę mieszkaniową (jedno i wielorodzinną) oraz rozwój usług bytowych. Pomimo zrealizowania kilku ważnych przedsięwzięć inwestycyjnych, infrastruktura komunikacyjna w gminie wymaga dalszej rozbudowy i modernizacji. Dotyczy to współuczestnictwa w modernizacji dróg powiatowych i remoncie dróg gminnych. Gmina powinna również w większym niż dotychczas stopniu podjąć działania w zakresie uzbrojenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, a także zadbać o właściwą organizację targowisk do bezpośredniej sprzedaży.

Z punktu widzenia dalszej poprawy komfortu życia mieszkańców kluczowym jest aby dotychczas podejmowane działania w zakresie ochrony środowiska oraz budowania ekologicznego wizerunku gminy były kontynuowane i rozwijane. Przy czym należy dążyć do uzupełnienia brakującej infrastruktury w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gazowej, a także zadbać o większą świadomość mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i dbania o estetykę własnego miejsca zamieszkania. Ważnym kierunkiem działań powinno być opracowanie nowej edycji Programu PONE, który przyczyni się do poprawy czystości powietrza w miejscowościach Krupski Młyn, Ziętek i Potępa. Należy także wprowadzić działania do realizacji ustawy prosumenckiej w celu zaktywizowania większej części mieszkańców do montażu paneli PV. Równolegle należy prowadzić działania ukierunkowane na poprawę infrastruktury komunikacyjnej w gminie oraz zwiększenie dostępności terenów pod zabudowę mieszkaniową i rozwój usług bytowych (mały handel, gastronomia, rzemiosło, naprawy, telekomunikacja).

Poniżej zaprezentowano cele operacyjne, w ramach których będą realizowane działania, przyczyniające się do osiągnięcia zakładanych efektów wdrażania strategii w obrębie trzeciego priorytetu.

Cel operacyjny 3.1. Zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej

Cel operacyjny 3.2. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy

Cel operacyjny 3.3. Rozwój wybranych elementów infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców gminy

Cel operacyjny 3.4. Poprawa estetyki i ładu przestrzennego w gminie

Stopień osiągnięcia zakładanego celu strategicznego będzie weryfikowany m.in. za pomocą następujących wskaźników:

- odsetek gospodarstw korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- odsetek gospodarstw objętych systemem selektywnej zbiórki odpadów;

- odsetek mieszkańców selektywnie zbierających odpady;
- stopień ograniczenia emisji CO₂ w gminie;
- długość wyremontowanych dróg gminnych i powiatowych;
- powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową.

3.3.4. GMINA OFERUJĄCA WYSOKĄ JAKOŚĆ USŁUG SPOŁECZNYCH

Dostęp mieszkańców do wysokiej jakości usług publicznych jest obecnie jednym z głównych czynników decydujących o poziomie rozwoju lokalnego i sprawności administracji gminnej. W zależności od wykorzystywanej infrastruktury, gminy świadczą usługi publiczne o charakterze społecznym i technicznym. Usługi społeczne dotyczą przede wszystkim takich obszarów jak oświata i edukacja, kultura, sport i rekreacja, ochrona zdrowia oraz pomoc społeczna. Natomiast usługi techniczne świadczone są głównie w takich dziedzinach jak transport i komunikacja (również internetowa), a także gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami oraz gospodarka energetyczna.

Generalnie należy stwierdzić, że jakość i dostępność usług społecznych na terenie gminy ulega systematycznej poprawie. Dzieje się tak dzięki zrealizowaniu kluczowych projektów inwestycyjnych w zakresie infrastruktury społecznej - głównie w zakresie kultury, sportu i rekreacji. Ponadto gmina i jej jednostki organizacyjne aktywnie uczestniczą w projektach i programach, które przyczyniają się do podnoszenia jakości kształcenia w placówkach szkolnych, a także zwiększają dostępność mieszkańców do imprez kulturalnych i sportowych oraz różnych form pomocy społecznej.

Niezależnie od osiągniętych postępów w oferowaniu usług społecznych na terenie gminy, należy w dalszym ciągu dążyć do podnoszenia ich jakości i dostępności. Dotyczy to zarówno usług edukacyjnych, gdzie jest ciągle duże pole do działania jeśli chodzi o jakość kształcenia i kreowanie wśród ludzi młodych postaw kreatywności i współpracy z innymi, jak i rozwoju różnych form pomocy i integracji społecznej, szczególnie w odniesieniu do osób niepełnosprawnych i starszych. Gmina powinna również wspierać działania, służące poprawie systemu ochrony zdrowia, m.in. poprzez bliską współpracę z publicznymi i niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej, w tym w szczególności ze szpitalem powiatowym w zakresie podniesienia dostępności do opieki specjalistycznej. Ważnym instrumentem w zwiększaniu dostępności mieszkańców do usług społecznych w zakresie kształcenia, zdrowia i kultury będzie rozwój infrastruktury szybkiego Internetu i udostępnianie za jego pomocą zdigitalizowanych zasobów kultury i edukacji.

Poniżej zaprezentowano cele operacyjne, w ramach których będą realizowane działania przyczyniające się do osiągnięcia zakładanych efektów wdrażania strategii w obrębie czwartego priorytetu.

Cel operacyjny 4.1. Podniesienie jakości i dostępności usług w zakresie opieki nad dziećmi, edukacji i sportu

Cel operacyjny 4.2. Szerszy dostęp do usług i dóbr kultury

Cel operacyjny 4.3. Lepszy dostęp mieszkańców do usług zdrowotnych oraz skutecznych form integracji społecznej

Stopień osiągnięcia zakładanego celu strategicznego będzie weryfikowany m.in. za pomocą następujących wskaźników:

- wyniki egzaminów testów Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych;
- liczba osób uczestniczących w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie gmin;
- odsetek osób objętych środowiskowymi formami pomocy społecznej.

3.3.5. GMINA OBYWATELSKA SPRAWNIE RZĄDZONA

Aktywność społeczna mieszkańców połączona z ich rzeczywistym zaangażowaniem w procesy współdecydowania o losach gminy stanowi podstawę dobudowania społeczeństwa obywatelskiego na poziomie lokalnym. Jest też ważnym czynnikiem integrującym społeczność lokalną, przyczyniającym się jednocześnie do rozwoju kapitału społecznego - jednego z głównych elementów składowych dobrego rządzenia.

Oprócz bliskiej współpracy z organizacjami pozarządowymi, dobrą praktyką gminy jest prowadzenie stałego dialogu społecznego z mieszkańcami przy okazji konsultowania różnego rodzaju dokumentów strategicznych (np. strategie rozwoju lokalnego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy) lub realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych. Ważnym narzędziem w komunikacji ze społecznością gminy są media lokalne, w tym aktualna strona internetowa oraz Nowiny Zielonej Gminy, która jest regularnie wydawana, i która stanowi cenne źródło informacji o działaniach władz i życiu mieszkańców gminy.

Istotnym wyznacznikiem dobrego rządzenia w gminie jest jakość stanowiącego prawa oraz sprawność administracji w realizacji zadań statutowych i rozwiązywaniu codziennych problemów mieszkańców. Gmina od lat wykazuje również wysoką efektywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na swój rozwój.

W ciągu najbliższych lat należy dążyć do utrzymania wysokiej sprawności gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na jej rozwój i poprawę jakości życia. Towarzyszyć temu powinien wysiłek na rzecz zwiększania zdolności finansowej gminy w

oparciu o własne dochody (np. dzięki poszerzeniu bazy podatkowej) oraz wprowadzaniu nowych modeli finansowania zadań inwestycyjnych w gminie (np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego). Priorytetem dla gminy powinno być stworzenie przyjaznego otoczenia instytucjonalnego dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i zwiększania jej konkurencyjności i innowacyjności. Będzie to wymagało bliższej współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami i instytucjami otoczenia biznesu, a także bardziej aktywnego podejścia do wspomagania procesów inwestycyjnych przedsiębiorstw, m.in. poprzez właściwe planowanie przestrzenne, inicjowanie współpracy sieciowej, stosowania innowacyjnych form zamówień publicznych itp. Ważnym narzędziem w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego będą z pewnością technologie informacyjno-komunikacyjne i rozwijane na ich bazie e-usługi oraz aplikacje społecznościowe. Będzie to wymagało jednak poprawy dostępu mieszkańców do Internetu oraz zwiększenia ich kompetencji cyfrowych.

Realizacja priorytetu będzie możliwa dzięki podjęciu określonych działań w ramach celów operacyjnych zaprezentowanych poniżej.

Cel operacyjny 5.1. Poprawa skuteczności planowania oraz zarządzania strategicznego i finansowego w gminie

Cel operacyjny 5.2. Cyfryzacja administracji i rozwój e-usług dla społeczeństwa

Cel operacyjny 5.3. Zwiększenie poziomu kompetencji i umiejętności kadr w zakresie zarządzania rozwojem i kreowania innowacyjnych rozwiązań

Stopień osiągnięcia zakładanego priorytetu będzie weryfikowany m.in. za pomocą następujących wskaźników:

- stopień zrealizowania zaplanowanych dochodów i wydatków gminy w ujęciu rocznego budżetu oraz wieloletniej prognozy finansowej;
- liczba e-usług oferowanych przez gminę dla mieszkańców;
- odsetek obywateli, korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną;
- liczba organizacji pozarządowych, uczestniczących w realizacji zadań publicznych gminy;
- liczba projektów partnerskich, realizowanych przez gminę i jej jednostki organizacyjne;
- odsetek organizacji pozarządowych zajmujących się sprawami ekologii w gminie.

4. PLAN DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH

Plan działań operacyjnych zawiera zestawienie kierunków działań, jakie będą podejmowane w ramach przewidzianych celów operacyjnych strategii. Plan określa również rolę samorządu gminnego w realizacji zaplanowanych zadań, jak i możliwe źródła finansowania działań ze środków zewnętrznych (krajowych i regionalnych). Zaprezentowany katalog działań nie ma charakteru zamkniętego i będzie mógł być uzupełniany o nowe elementy w zależności od potrzeb gminy i możliwości finansowych, szczególnie określonych w wieloletniej prognozie finansowej gminy.

Cel operacyjny 1.1. Rozwój infrastruktury poprawiającej atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Rozbudowa lub przebudowa sieci dostępowej do Internetu o przepustowości co najmniej 30Mb/s na obszarach o najmniejszej dostępności do Internetu gospodarstw domowych i instytucji publicznych</p> <p>Budowa lub modernizacja wybranych elementów sieci elektroenergetycznej umożliwiającej przyłączenia nowych sieci wytwórczych energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>Wyposażenie istniejących i nowych terenów inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę techniczną</p> <p>Odnawianie lub poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym zabytkowych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego i rozwoju turystyki na obszarach wiejskich</p> <p>Odnawianie lub poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym zabytkowych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego i rozwoju turystyki na obszarach</p>	<p>Inwestycje realizowane przede wszystkim przez przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, w przypadku braku zainteresowania - realizacja wspólnych przedsięwzięć z gminą (np. w ramach partnerstw publiczno-prywatnych) Bliska współpraca z Tauron Dystrybucja w zakresie zwiększenia możliwości przyłączeniowych dla producentów energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii</p> <p>Realizacja inwestycji i zarządzanie wybudowaną infrastrukturą</p>	<p>PO Polska Cyfrowa 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa I. Powszechny dostęp do szybkiego Internetu</p> <p>RPOSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 4. Energia przyjazna środowisku;</p> <p>PO Infrastruktura i Środowisko: Oś Priorytetowa I.</p> <p>Zmniejszenie emisyjności gospodarki</p> <p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 3. Konkurencyjność przedsiębiorstw</p>

<p>wiejskich</p> <p>Rozbudowa małej infrastruktury turystycznej, służącej udostępnianiu na cele turystyczne obszarów cennych przyrodniczo (ścieżki ekologiczne, trasy rowerowe, narciarskie itp.)</p>	<p>Przygotowanie i realizacja inwestycji na obiektach, których właścicielem jest gmina</p> <p>Bliska współpraca z Nadleśnictwem w Zawadzkiem, Brynku oraz instytucjami zajmującymi się ochroną środowiska (parki krajobrazowe, ośrodki edukacji ekologicznej itp.)</p>	<p>PROW 2014-2020: Działanie. Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich (art. 20)</p> <p>RPOSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p>
---	--	--

Cel operacyjny 1.2. Rozwój ruchu turystycznego o zasięgu ponadregionalnym

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Opracowanie koncepcji rozwoju turystycznego w wymiarze ponadregionalnym</p> <p>Rozbudowa istniejącej infrastruktury turystycznej</p>	<p>Produkt będzie rozwijany na bazie obecnej infrastruktury oraz potencjałów przyrodniczych i kulturowych, obejmujących lasy lublinieckie</p> <p>Inwestycje realizowane przez samorząd gminny</p>	<p>RPOWL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego: PROW 2014-2020:</p> <p>Działanie. Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich (art. 20) _____</p>

Cel operacyjny 1.3. Skuteczna kampania promocyjna przyciągająca do gminy więcej inwestorów i turystów

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Prowadzenie aktywnych działań marketingowych, mających na celu kreowanie dobrego wizerunku gminy jako atrakcyjnego miejsca dla inwestorów i turystów</p> <p>Rozwój i wdrożenie kompleksowego systemu informacji i promocji turystycznej i kulturalnej w gminie</p>	<p>Opracowanie strategii działań marketingowych i jej konsekwentne wdrażanie</p> <p>System powinien być powiązany z podobnymi działaniami, realizowanymi na poziomie powiatu</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 3. Konkurencyjność przedsiębiorstw</p> <p>RPOSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 3. Konkurencyjność przedsiębiorstw</p> <p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p>

Cel operacyjny 2.1. Poprawa dostępu przedsiębiorstw do usług doradczych

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Zorganizowanie stałego punktu informacyjno-konsultacyjnego dla przedsiębiorstw, udostępniającego kompleksową informację w zakresie dostępnych środków z UE na rozwój przedsiębiorczości</p> <p>Aktywne angażowanie przedsiębiorstw do uczestnictwa w projektach szkoleniowo-doradczych w ramach dostępnego systemu wsparcia rozwoju kompetencji/kwalifikacji pracowników przedsiębiorstw oraz kadr zarządczych zgodnie z ich diagnozowanymi potrzebami</p>	<p>Utworzenie punktu w ramach AT Group S.A.</p> <p>Współdziałanie z lokalnymi instytucjami otoczenia biznesu oraz firmą AT Group S.A.</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 3. Konkurencyjność przedsiębiorstw</p> <p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 10. Adaptacyjność przedsiębiorstw oraz pracowników do zmian;</p>

		<p>PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p>
--	--	--

Cel operacyjny 2.2. Wzmocnienie zdolności inwestycyjnej przedsiębiorstw w zakresie wdrażania ekologicznych inwestycji i tworzenia miejsc pracy

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Rozwój bazy produkcyjnej i usługowej przedsiębiorstw poprzez ich lepszy dostęp do kapitału inwestycyjnego w postaci instrumentów bezzwrotnych (dotacji) i zwrotnych (pożyczek)</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej funkcjonujących przedsiębiorstw (m.in. poprzez modernizację infrastruktury związanej z ogrzewaniem/chłodzeniem budynków, oświetleniem lub wykorzystaniem energii z odnawialnych źródeł energii)</p> <p>Zwiększenie aktywności innowacyjnej kluczowych przedsiębiorstw w gminie poprzez zachęcenie ich do angażowania się w prace badawczo-rozwojowe w oparciu o własne zaplecze B+R lub korzystanie z zewnętrznych usług (uczelnia wyższych, jednostek naukowych itp.)</p>	<p>Aktywne informowanie i zachęcanie przedsiębiorstw do korzystania z różnych instrumentów finansowania infrastruktury produkcyjnej i usługowej</p> <p>Efektywne informowanie i zachęcanie zainteresowanych podmiotów do korzystania z dostępnych instrumentów finansowania poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw</p> <p>Bliska współpraca w zakresie aktywnego informowania i zachęcania przedsiębiorstw do korzystania z różnych instrumentów finansowania działalności badawczo-rozwojowej</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 3. Konkurencyjność przedsiębiorstw</p> <p>(i) RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 5. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna;</p> <p>(ii) PO Infrastruktura</p> <p>i Środowisko: Oś Priorytetowa I.</p> <p>Zmniejszenie emisyjności gospodarki</p> <p>(i) RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 1. Badania i innowacje;</p> <p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 3. Konkurencyjność przedsiębiorstw;</p>

Cel operacyjny 2.3. Rozwój nowych firm w perspektywicznych dla gminy kierunkach rozwoju

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przemysłu, handlu i usług opartych na innowacyjności, nowych technologiach, korzystających z synergii kooperacji gmin i powiatu, podmiotów gospodarczych oraz przedstawicieli nauki w ramach obszaru funkcjonalnego „Biały Śląsk”</p> <p>Kompleksowe wsparcie osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w postaci systemu szkoleń, doradztwa, mentoringu oraz finansowania kosztów prowadzenia działalności w początkowym okresie (w tym ZUS, koszty księgowości, wynajmu pomieszczeń itp.)</p> <p>Rozwój przedsiębiorstw społecznych, obejmujący m.in. fazę przygotowawczą (szkolenia i doradztwo) oraz fazę inkubacji (koszty założenia przedsiębiorstwa, monitoring) oraz fazę rozwoju (finansowanie miejsc pracy)</p> <p>Rozwój firm w branży energetyki odnawialnej (firmy produkujące urządzenia do wytwarzania energii z OZE, firmy budowlane zajmujące się instalacjami OZE, firmy produkujące energię z OZE, w tym w ramach mikroinstalacji)</p>	<p>Bliska współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w zakresie promocji programów nastawionych na zwiększenie samozatrudnienia mieszkańców</p> <p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami otoczenia biznesu AT Group S.A.</p> <p>Wspieranie potencjalnych przedsiębiorców w zakresie udzielania odpowiedniej informacji oraz pomoc w procesie inwestycyjnym</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 9. Rynek pracy</p> <p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 3. Konkurencyjność przedsiębiorstw; Oś priorytetowa 11. Włączenie społeczne</p> <p>(i) RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 4. Energia przyjazna środowisku;</p> <p>(ii) PO Infrastruktura</p> <p>i Środowisko: Oś Priorytetowa I.</p> <p>Zmniejszenie emisyjności gospodarki</p>

Cel operacyjny 3.1. Zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych

	działań	
<p>Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury wodociągowej w gminie (sieć wodociągowa, stacje ujęcia i uzdatniania wody itp.)</p> <p>Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury kanalizacyjnej w gminie (kanalizacja ściekowa i deszczowa, oczyszczalnia ścieków itp.)</p> <p>Rozbudowa sieci gazowej przez PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. i energetycznej przez Tauron Polska Energia w przysiółkach Kanol, Odmuchów, Żyłka po przeanalizowaniu zainteresowania mieszkańców i biorąc pod uwagę uzasadnienie ekonomiczne</p>	<p>Analiza istniejących potrzeb, a następnie realizacja najważniejszych elementów infrastruktury z punktu widzenia efektywności ekonomicznej oraz zakładanych efektów środowiskowych</p> <p>Analiza istniejących potrzeb, a następnie realizacja najważniejszych elementów infrastruktury z punktu widzenia efektywności ekonomicznej oraz zakładanych efektów środowiskowych</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 6. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów;</p> <p>PROW 2014-2020: Działanie. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich fart, 20)</p> <p>(i) RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 6. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów;</p> <p>(ii) PROW 2014-2020: Działanie. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich fart. 20)</p> <p>WFOŚiGW Katowice</p>

Cel operacyjny 3.2. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Opracowanie i wdrożenie planu ograniczenia emisji CO₂ na terenie gminy</p> <p>Ograniczenie problemu "niskiej emisji" w gminie poprzez wymianę lub modernizację indywidualnych źródeł ciepła mieszkańców oraz instalacje solarne</p> <p>Likwidacja istniejących kotłowni i budowa ekologicznych źródeł wytwarzania energii</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, m.in. poprzez działania termomodernizacyjne, poprawę systemu grzewczego i oświetleniowego budynków, stosowanie inteligentnych systemów monitorowania i sterowania zużyciem energii, szersze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych itp.</p> <p>Modernizacja infrastruktury oświetlenia ulicznego w gminie na bardziej</p>	<p>Opracowanie planu, zawierającego najważniejsze projekty inwestycyjne z sektora publicznego i mieszkaniowego prowadzące do ograniczenia emisji CO₂ w gminie</p> <p>Kontynuacja obecnie prowadzonych działań w gminie związanych z realizacją ograniczenia emisji CO₂</p> <p>Realizacja własnego projektu lub we współpracy z potencjalnymi inwestorami z zewnątrz</p> <p>Realizacja projektu własnego gminy lub we współpracy z partnerami (na przykład ze spółdzielniami mieszkaniowymi) na podstawie wdrażanego planu ograniczania emisji CO₂ w gminie</p> <p>Realizacja projektów inwestycyjnych powinna wynikać z opracowanego</p>	<p>NFOŚiGW: Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej ■ plany gospodarki niskoemisyjnej</p> <p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 4. Energia przyjazna środowisku</p> <p>(i) RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 4. Energia przyjazna środowisku;</p> <p>(ii) PO Infrastruktura i Środowisko: Oś Priorytetowa I.</p> <p>Zmniejszenie emisyjności gospodarki</p> <p>(i) RPOSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 5. Efektywność energetyczna i gospodarka</p>

energooszczędne	planu ograniczenia emisji CO2 w gminie i być zgodna z najnowszymi trendami technologicznymi w tym zakresie	niskoemisyjna; (ii) PO Infrastruktura i Środowisko: Oś Priorytetowa I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki RPOWSL 2014-2020: Oś Priorytetowa 5. Efektywność energetyczna i gospodarka
-----------------	---	---

Cel operacyjny 3.3. Rozwój wybranych elementów infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców gminy

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Przebudowa bądź modernizacja dróg gminnych i powiatowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, ciągi rowerowe, mała architektura) poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców gminy tj. ul. Dąbrowskiego, Główna, Świerczewskiego, Słowackiego, Mickiewicza w Krupskim Młynie; ul. Słoneczna, Polna (od skrzyżowania do Żyłki), Leśna w Potępie; Kolonia Ziętek, Odmuchów, Żyłka, Kanol (ciągi komunikacyjne – drogi i chodniki)</p> <p>Uzupełnienie infrastruktury drogowej na istniejących osiedlach i na terenach wiejskich</p> <p>Wyznaczenie i przygotowanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową</p>	<p>Realizacja inwestycji na drogach gminnych/współpraca z powiatem w zakresie modernizacji dróg powiatowych</p> <p>Realizacja zadań zgodnie z opracowanym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego</p> <p>Realizacja zadań w ramach prac nad aktualizacją miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w dalszej kolejności w procedurze scalania i ponownego podziału nieruchomości</p>	<p>RPOWSL 2014-2020: Oś Priorytetowa 8. Mobilność regionalna i ekologiczny transport; Narodowy program przebudowy dróg lokalnych; PROW 2014-2020: Działanie</p> <p>RPOWSL 2014-2020: Oś Priorytetowa 8. Mobilność regionalna i ekologiczny transport;</p> <p>Środki własne z budżetu gminy</p>

Cel operacyjny 3.4. Poprawa estetyki i ład przestrzennego w gminie

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów, przywracająca lub nadająca nowe funkcje tym obszarom oraz prowadząca do rozwiązania zdiagnozowanych problemów społecznych na tych obszarach</p>	<p>Realizacja działań na podstawie lokalnych planów rewitalizacji zawierających opis zdiagnozowanych problemów na rewitalizowanych obszarach oraz sposób ich rozwiązania w wymiarze społecznym, infrastrukturalnym, gospodarczym i przestrzennym</p>	<p>RPOWSL 2014-2020: Oś Priorytetowa 13. Infrastruktura społeczna</p>

Cel operacyjny 4.1. Podniesienie jakości i dostępności usług w zakresie opieki nad dziećmi, edukacji i sportu

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Rozwój w ramach kształcenia ogólnego i zawodowego kluczowych kompetencji wśród uczniów (np. w zakresie informatyki, matematyki i nauk przyrodniczych) oraz tzw. kompetencji społecznych (kreatywność i logiczne myślenie, innowacyjność, praca zespołowa)</p> <p>Rozwijanie indywidualnych umiejętności uczniów, szczególnie uczniów uzdolnionych oraz uczniów</p>	<p>Bliska współpraca w zakresie podnoszenia jakości kształcenia z własnymi jednostkami organizacyjnymi zajmującymi się edukacją na poziomie podstawowym i gimnazjalnym oraz innymi jednostkami zajmującymi się szkolnictwem na poziomie gimnazjalnym</p> <p>Działania realizowane przez własne jednostki organizacyjne oraz we współpracy jednostkami podległymi</p>	<p>RPOWSL 2014-2020: Oś Priorytetowa 12. Edukacja, umiejętności i kompetencje</p> <p>RPOWSL 2014-2020: Oś Priorytetowa 12. Edukacja, umiejętności i kompetencje</p>

Cel operacyjny 4.2. Szerszy dostęp do usług i dóbr kultury

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu informacji o kulturze oraz dostępie do jej dóbr i usług</p> <p>Modernizacja oraz doposażenie obiektów pełniących funkcje kulturalne na obszarach wiejskich</p> <p>Organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych w pełni wykorzystujących lokalne dziedzictwo kulturowe, tradycję i infrastrukturę kultury</p>	<p>System powinien być elementem składowym szerszego systemu informowania i promowania turystyki w gminie i powiecie</p> <p>Realizacja własnych projektów lub we współpracy z instytucjami partnerskimi</p> <p>Realizacja własnych projektów gminnych oraz współpraca z innymi instytucjami kultury realizującymi swoje projekty na terenie gminy</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p> <p>PROW 2014-2020: Działanie. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (art. 20)</p> <p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p> <p>Roczne programy finansowania kultury realizowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p>

Cel operacyjny 4.3. Lepszy dostęp mieszkańców do usług zdrowotnych oraz skutecznych form integracji społecznej

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Aktywne uczestnictwo gminy w realizacji krajowych i regionalnych programów profilaktycznych dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu i gminy (choroby nowotworowe, choroby układu krążenia)</p> <p>Rozwój instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych (w tym placówek wsparcia dziennego oraz</p>	<p>Współdziałanie z publicznymi niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej w zakresie objęcia programami jak największej liczby mieszkańców gminy</p> <p>Realizacja zadań własnych w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej, a także poprzez bliską współpracę z instytucjami i placówkami podlegającymi samorządowi powiatowemu</p> <p>Bliska współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami rynku pracy w zakresie realizacji wspólnych projektów nastawionych na aktywizację</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 13. Infrastruktura społeczna</p> <p>(i) RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 10. Adaptacyjność przedsiębiorstw oraz pracowników do zmian; (ii) PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p>

<p>środowiskowego)</p> <p>Aktywizacja oraz reorientacja zawodowa osób pozostających bez pracy, szczególnie osób młodych i osób długotrwale bezrobotnych z całym pakietem instrumentów (staże, szkolenia zawodowe, bony szkoleniowe, stażowe i zatrudnieniowe, granty na zagospodarowanie poza miejscem zamieszkania itp.)</p> <p>Aktywny udział gminy w realizacji kompleksowych programów na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową</p>	<p>zawodową osób bezrobotnych</p> <p>Realizacja zadań własnych w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej, a także poprzez bliską współpracę z instytucjami i placówkami podlegającymi samorządowi powiatowemu</p>	<p>RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 11. Włączenie społeczne; Oś Priorytetowa 13. Infrastruktura społeczna</p> <p>(i) RPOWSL 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa 9. Rynek pracy; (ii) PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa I. Osoby młode na rynku pracy</p>
---	--	---

Cel operacyjny 5.1. Poprawa skuteczności planowania oraz zarządzania strategicznego i finansowego w gminie

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Opracowanie i upowszechnienie mechanizmów, zwiększających udział obywateli w kształtowaniu polityki rozwoju lokalnego</p> <p>Wypracowanie i wdrożenie docelowego modelu strategicznego zarządzania rozwojem gminy, m.in. w oparciu o monitoring i ewaluację wdrażanych dokumentów strategicznych</p> <p>Rozwój praktyki wieloletniego planowania finansowego</p> <p>Rozwój w gminie systemu zarządzania satysfakcją klienta (opracowanie standardów oraz narzędzi do monitorowania)</p> <p>Uruchomienie systemu monitorowania dostępności i efektywności (jakości) usług</p>	<p>Opracowanie i wdrożenie modelu obejmującego metody i narzędzia konsultacji i partycypacji publicznej</p> <p>Wdrażany model powinien m.in. zawierać zestaw narzędzi analitycznych do monitorowania rozwoju gminy w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym (integracja planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego)</p> <p>Kontynuacja i rozwój dotychczas stosowanego podejścia, wykorzystującego doświadczenia innych samorządów</p> <p>Udział w realizacji programów krajowych, dzięki którym będzie możliwość stworzenia i wdrożenia</p>	<p>PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p> <p>PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p> <p>PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p> <p>PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p>

publicznych w gminie	<p>optymalnego modelu dla gminy</p> <p>Uczestnictwo w realizacji programów krajowych, w ramach których będzie możliwość wypracowania najlepszych standardów i rozwiązań</p>	
----------------------	---	--

Cel operacyjny 5.2. Cyfryzacja administracji i rozwój e-usług dla społeczeństwa

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
Organizowanie kampanii edukacyjno-informacyjnych na rzecz zwiększania znaczenia e-umiejętności oraz upowszechniania korzyści z wykorzystywania technologii cyfrowych przez społeczność lokalną gminy	Działanie realizowane w ramach szerszej współpracy z administracją rządową i samorządową	<p>PO Polska Cyfrowa 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa III. Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa</p>

Cel operacyjny 5.3. Zwiększenie poziomu kompetencji i umiejętności kadr w zakresie zarządzania rozwojem i kreowania innowacyjnych rozwiązań

Kierunki działań operacyjnych	Rola i zadania gminy w realizacji zaplanowanych działań	Możliwości finansowania działań ze źródeł zewnętrznych
<p>Opracowanie i wdrożenie efektywnego modelu zarządzania kompetencjami kadr, uwzględniającego bieżące monitorowanie luk kompetencyjnych i potrzeb szkoleniowych pracowników</p> <p>Wzmocnienie zdolności analitycznych służb planowania przestrzennego, m.in. poprzez dostęp do nowoczesnych narzędzi w zakresie analizy, przetwarzania, interpretacji i prezentacji danych przestrzennych</p>	<p>Wykorzystanie w pracach nad systemem rozwiązań wynikających z procedur systemu ISO</p> <p>Realizacja zadań własnych w ramach tworzonej krajowej i regionalnej infrastruktury informacji przestrzennej, umożliwiającej dostęp do baz danych i aplikacji pozwalających na prace z danymi przestrzennymi</p>	<p>PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p> <p>PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:</p> <p>Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji</p>

Spośród zadań zaplanowanych do realizacji w strategii z głównych można wymienić:

- termomodernizację budynków,
- modernizację dróg i ciągów pieszych,
- rozbudowę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej i gazowej,
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, panele fotowoltaniczne, kolektory słoneczne itp.).

5. RAMY INSTYTUCJONALNE I FINANSOWE WDRAŻANIA STRATEGII

5.1. SYSTEM INSTYTUCJONALNY WDRAŻANIA STRATEGII

Przy opracowaniu strategii zastosowano podejście holistyczne, polegające m.in. na tym, że przy określaniu celów i kierunków działań wzięto pod uwagę nie tylko kompetencje i zadania statutowe gminy, ale również uwzględniono szerszy wymiar rozwoju gminy. Chodzi tu głównie o te obszary rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, na które władze mają pośredni wpływ, a więc rozwój lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości, szkolnictwo zawodowe oraz bezpieczeństwo publiczne. Na rozwój tych obszarów mają wpływ inne szczeble samorządu terytorialnego lub bezpośredni interesariusze, tj. przedsiębiorcy, rolnicy, bezrobotni, organizacje pozarządowe itp.

Jeśli chodzi o kompetencje samorządu gminnego zaproponowane kierunki działań, które będą miały swoje odzwierciedlenie w projektach kluczowych - wynikających z planu działań operacyjnych. Są to projekty najważniejsze z punktu widzenia rozwoju gminy, których realizacja warunkuje osiągnięcie założonych celów strategii. Projekty te będą realizowane przez Urząd Gminy bądź jednostki mu podległe przy użyciu funduszy własnych lub z wykorzystaniem dostępnych środków zewnętrznych.

Osiągnięcie założonych celów będzie w dużej mierze uzależnione od tego, czy inne podmioty (przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe) zechcą włączyć się w nurt działań zaproponowanych w niniejszej strategii. Zakłada się, że zaproponowane cele odpowiadają potrzebom i możliwościom rozwojowym Gminy, a także, że w procesie konsultacji społecznych osiągnięta została ich społeczna akceptacja.

Ze względu na wielość podmiotów będących realizatorami strategii konieczne jest wprowadzenie mechanizmu koordynacyjnego. Będzie on odpowiedzialny za:

- informowanie społeczności lokalnej o istnieniu strategii i obranych kierunkach rozwoju, a także o postępach i efektach wdrażania strategii;
- synchronizowanie procesów planowania przestrzennego z zapisami strategii;
- ścisłą współpracę z jednostkami odpowiedzialnymi za przygotowywanie i realizację zadań inwestycyjnych;

- wydawanie jednostkom ubiegającym się o środki zewnętrzne opinii o zgodności planowanej inwestycji/zadania z zapisami strategii (w przypadku gdy taka opinia jest wymagana);
- inicjowanie i koordynacji opracowania średniookresowych dokumentów planistycznych;
- dokonywanie koniecznych modyfikacji i zmian wynikających ze zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych i sytuacji wewnętrznej gminy.

Główną instytucją odpowiedzialną za wdrożenie strategii jest Wójt Gminy z podległym mu Urzędem. Wójt odpowiada za ogólną koordynację procesu wdrażania i monitorowania strategii. W szczególności odpowiedzialny jest za przygotowanie i wdrożenie projektów wynikających z planu działań operacyjnych, a także zidentyfikowanych projektów kluczowych do realizacji do roku 2026.

Instytucjami wspomagającymi w procesie wdrażania strategii są:

- Rada Gminy, która powinna zadbać o promocję i właściwe zrozumienie strategii wśród społeczności lokalnej;
- Placówki szkolno-wychowawcze (przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja);
- Jednostki organizacyjne,
- Nitroerg S.A. Krupski Młyn Zawadzkiego 1
- Gekoplast S.A. Krupski Młyn Krasickiego 13
- Chempur Krupski Młyn Krasickiego 6
- Dakis Sp. z o.o. Krupski Młyn Zawadzkiego 9
- Nadleśnictwo Zawadzkie Strzelecka 6 Zawadzkie
- Nadleśnictwo Brynek Grabowa 3 Brynek
- PEC „Ciepłogaz” Sp. z o.o. Krupski Młyn Tarnogórska 12
- AT Group S.A. Krupski Młyn Główna 5
- Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy;
- Inne.

Instytucjami partnerskimi, zarządzającymi określonymi instrumentami i programami, w ramach których będą finansowane niektóre działania wynikające ze strategii, będą:

- Urząd Marszałkowski wraz z instytucjami zaangażowanymi w zarządzanie i wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 oraz wybranych działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020);
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (jako instytucja zaangażowana we wdrażanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020);
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (jako instytucja pośrednicząca w wydatkowaniu środków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020);
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- Inne.

Do ważnych pomiotów, które w istotny sposób będą przyczyniać się do realizacji celów strategii, należy również zaliczyć podmioty realizujące poszczególne projekty, jak i beneficjentów końcowych objętych wsparciem i działaniami projektowymi, w tym przede wszystkim:

- Komenda Policji;
- Komenda Państwowej Straży Pożarnej;
- bezrobotni i osoby wykluczone.

Oczekuje się, że dzięki tak szerokiemu spektrum instytucji i podmiotów zaangażowanych bezpośrednio bądź pośrednio w realizację strategii, jej cele i działania będą możliwe do osiągnięcia w założonej perspektywie czasowej.

5.2. GŁÓWNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Głównymi źródłami finansowania strategii w okresie jej realizacji będą:

- środki budżetu gminy;
- zewnętrzne środki publiczne, dostępne przede wszystkim w ramach programów operacyjnych perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020;
- środki z sektora prywatnego, dostępne w ramach realizowanych przez przedsiębiorstwa przedsięwzięć inwestycyjnych.

Z analizy dochodów i wydatków gminy w latach 2002-2015 wynika, że gmina przeznaczala średniorocznie prawie 21% swoich wydatków na działania o charakterze inwestycyjnym. Było to możliwe dzięki skutecznemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych, przy jednoczesnym finansowaniu wkładu własnego ze środków własnych oraz instrumentów dłużnych (w postaci zaciągniętego kredytu). Biorąc pod uwagę obecny poziom zadłużenia gminy, a także oczekiwane dochody własne gminy, należy założyć, że w okresie 2016-2024 wg wieloletniej prognozy finansowej (wrzesień 2015) wielkość średniorocznych majątkowych dochodów inwestycyjnych ogółem będzie wynosił 2,1 mln zł. Przyjmując wg prognozy średni wynik budżetu w latach 2014-2024 na poziomie 0,89 mln zł Gmina może dysponować łącznie środkami inwestycyjnymi na zadania własne wynikające z realizacji strategii na poziomie około ponad 8 mln zł.

Znaczna część powyżej tych środków inwestycyjnych gminy będzie mogła być pozyskana z programów operacyjnych perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020. Przy czym, głównym źródłem środków powinien być **Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego (RPOWSL) na lata 2014-2020**.

Drugim kluczowym źródłem pozyskiwania środków unijnych na wdrażanie działań strategii będzie **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020**, który będzie finansowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

6. SYSTEM MONITOROWANIA STRATEGII

System monitorowania jest ważnym instrumentem w procesie wdrażania strategii. Dane monitoringowe służą do oceny skuteczności realizowanych działań i pozwalają na bardziej efektywne wydatkowanie środków publicznych. Proces monitorowania umożliwia również ocenić postępy we wdrażaniu strategii, a także mobilizować władze i społeczność lokalną do większej aktywności na rzecz realizacji strategii. Głównymi elementami systemu monitoringu są:

- instytucje odpowiedzialne za proces monitorowania wdrażania strategii,
- przyjęty system raportowania z procesu monitorowania strategii,
- zestaw wskaźników służących do oceny postępów we wdrażaniu strategii.

Instytucją odpowiedzialną za koordynację procesu monitorowania realizacji strategii będzie Wójt Gminy wraz z podlegającym mu Urzędem. Ocena postępów we wdrażaniu strategii będzie dokonywana w cyklu dwuletnim, na podstawie opracowanego raportu monitorującego obejmującego analizę zebranych danych na bazie przyjętych wskaźników monitoringowych. Przy czym pierwszy raport z procesu monitorowania wdrażanej strategii obejmie lata 2016-2018 i zostanie przygotowany do połowy 2019 roku. Wójt i Rada Gminy, na podstawie przedstawionego raportu i zawartych w nim wniosków oraz rekomendacji dokonają

śródkresowej oceny stanu wdrażania strategii, a także zaproponują ewentualne zmiany skorygowania jej treści.

Przyjęty zestaw wskaźników zakłada monitorowanie strategii na dwóch poziomach, tj. **strategicznym** – odnoszącym się do priorytetowych obszarów rozwoju gminy – oraz **operacyjnym**, pozwalającym na ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów operacyjnych strategii. Przy konstruowaniu systemu wskaźników starano się ograniczyć ich liczbę do minimum, a także wykorzystać przede wszystkim te, których wartości dostępne są w oficjalnej statystyce Głównego Urzędu Statystycznego. Dla każdego ze wskaźników podano wartość bazową oraz oczekiwaną wartość docelową w roku 2026, a także wskazano możliwe źródła pozyskiwania informacji o wartościach monitorowanych wskaźników.

7.LITERATURA:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn – Pracownia Projektów Urbanistyczno-Architektonicznych R A F - P R O J E K T – 2000r.
2. Strategia rozwoju gminy Krupski Młyn na lata 2002-2015 - ARL Agrotur – 2002r.
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn - Pracownia Projektów Urbanistyczno – Architektonicznych R A F - P R O J E K T – 2009r.
4. Program efektywności energetycznej z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii dla gminy Tworóg, Krupski Młyn i Zbrosławice – Semper Power – 2013r.
5. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” – 2013r.
6. Strategia Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022 – 2013r
7. Statystyczne Vademecum Samorządowca – 2014r.
8. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Krupski Młyn na lata 2014 – 2030r. – Semperum S.C. – 2014r.
9. Plan gospodarki niskoemisyjnej – AT Group S.A. – 2015r.
10. Program Ochrony Środowiska na lata 2015-2018r. – Michał Napieralski – 2015r.
11. Strona internetowa Gminy Krupski Młyn – www.krupskimlyn.eu

8.ZAŁĄCZNIKI:

Aneks statystyczno-diagnostyczny gminy

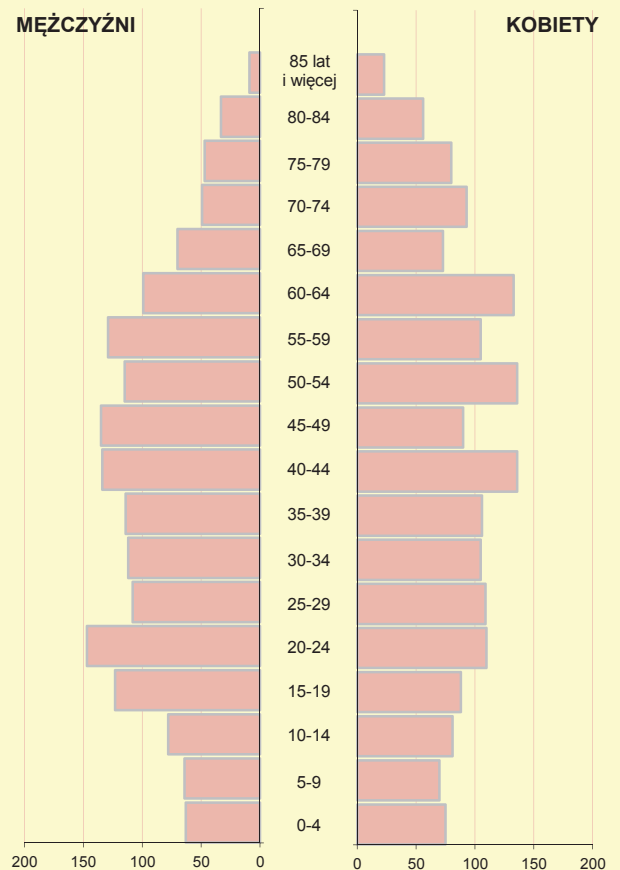

GMINA WIEJSKA KRUPSKI MŁYN POWIAT TARNOGÓRSKI

2013	Liczba	miejsowości	2
		sołectw	2
	Powierzchnia w km ²		39

WYBRANE DANE ^a STATYSTYCZNE	2010	2012	2013	Powiat 2013
Ludność	3378	3318	3298	138351
Ludność na 1 km ²	86	85	84	215
Kobiety na 100 mężczyzn	103	103	102	106
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,6	58,1	57,9	56,9
Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	3688	5198	4621	3180
Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	3955	6381	5030	3162
Turystyczne obiekty noclegowe ^b	1	1	1	19
Porady udzielone w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	4,2	3,8	4,1	4,2
Lesistość w %	80,4	80,9	80,9	49,6
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności	30	12	18	41
Pracujący ^c na 1000 ludności	279	324	345	226
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	5,1	5,3	5,7	6,9
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca z instalacji:				
wodociągowej	96,1	96,1	96,1	97,3
kanalizacyjnej	94,7	94,7	94,7	65,1
gazowej	31,6	33,1	32,7	53,3
Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	1319	1291	1355	1663

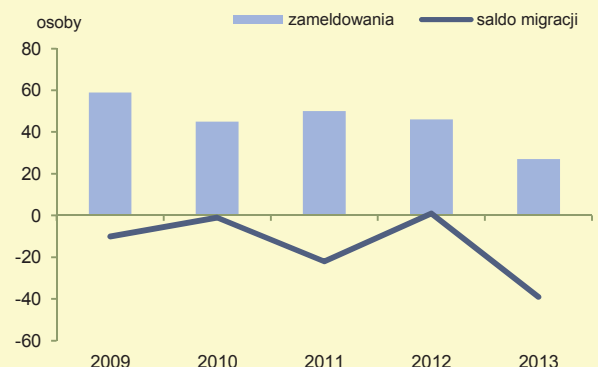
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.

WYBRANE DANE DEMOGRAFICZNE W 2013 R.

	Powiat	Gmina	Powiat=100
Ludność	138351	3298	2,4
w tym kobiety	71059	1669	2,3
Urodzenia żywe	1204	28	2,3
Zgony	1377	39	2,8
Przyrost naturalny	-173	-11	x
Saldo migracji ogółem	-191	-39	x
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym	23324	543	2,3
produkcyjnym	88185	2089	2,4
poprodukcyjnym	26842	666	2,5

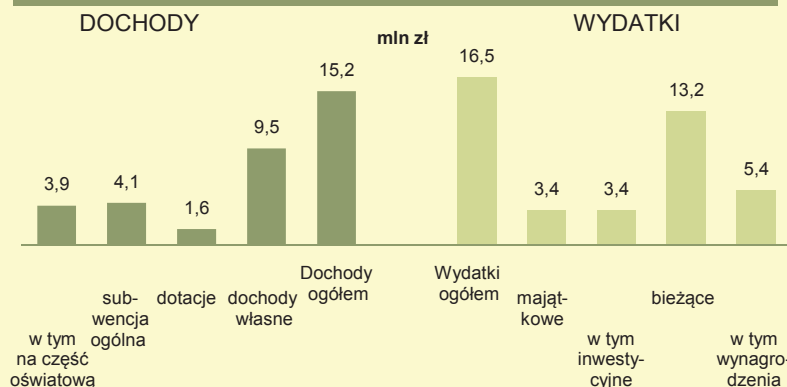
MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

a Dane o liczbie i strukturze ludności (stan i do przeliczeń) pochodzą z bilansu opracowanego w oparciu o wyniki NSP 2011. b Dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; od 2012 r. łącznie z kwaterami agroturystycznymi i pokojami gościnnymi. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU GMINY WEDŁUG RODZAJÓW W 2013 R.

ŚRODKI W DOCHODACH BUDŻETU GMINY NA FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH W 2013 R.

W 2013 r. wydatki na oświatę i wychowanie
wyniosły **5933** tys. zł.

DOCHODY BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW

	2010	2012	2013
	w %		
Dochody ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,0	–	–
Transport i łączność	1,7	–	–
Gospodarka mieszkaniowa	13,6	9,9	10,9
Administracja publiczna	0,6	0,4	0,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,7	–	0,0
Różne rozliczenia	24,0	22,4	27,2
Oświata i wychowanie	1,6	12,9	1,5
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	7,2	4,0	5,6
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,1	0,1	0,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2,1	12,0	2,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	–	–	–
Kultura fizyczna ^a	0,8	0,1	4,2
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	45,0	35,8	44,6
Pozostałe	2,5	2,4	2,5

a W 2010 r. nazwa działu brzmiała „Kultura fizyczna i sport”.

WYDATKI BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW

	2010	2012	2013
	w %		
Wydatki ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,0	0,0	0,0
Transport i łączność	7,1	1,6	2,5
Gospodarka mieszkaniowa	9,8	7,1	8,1
Administracja publiczna	17,4	12,9	18,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,1	0,3	0,5
Różne rozliczenia	0,3	0,1	–
Oświata i wychowanie	35,6	34,2	35,8
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	10,0	5,8	8,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,3	0,6	0,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5,0	26,5	9,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,5	2,4	3,7
Kultura fizyczna ^a	4,7	4,0	8,9
Działalność usługowa	0,1	0,2	0,2
Ochrona zdrowia	0,3	0,3	0,3
Pozostałe	3,9	4,0	2,5

W 2013 r. dochody gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **4621 zł**

W 2013 r. wydatki gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **5030 zł**

Dochody własne

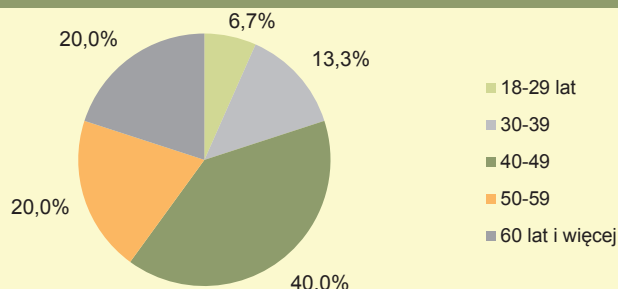
stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy **62,6%**

Udział wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach własnych wyniósł **19,8%**

W gminie w 2013 r. **100,0%** wydatków majątkowych przeznaczono na cele inwestycyjne.

Wydatki majątkowe inwestycyjne stanowiły **20,4%** wydatków ogółem budżetu gminy.

RADNI RAD GMIN WEDŁUG GRUP WIEKU W 2013 R.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

	2012	2013
Ogółem	4	6
w tym:		
indywidualne	4	6
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	–	–

**DŁUGOŚĆ
ŚCIEŻEK
ROWEROWYCH
W 2013 R.**

2,0 km

ZASOBY MIESZKANIOWE

	2012	2013
Mieszkania ^a	1177	1183
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^a 1 mieszkania w m ²	63,9	64,3
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	595	626
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł	.	89,1
Liczba lokali socjalnych	37	37

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

	2010	2012	2013
Złobki i kluby dziecięce ^a	–	–	–
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych ^a w ciągu roku	–	–	–

a W 2010 roku bez klubów dziecięcych.

EDUKACJA	2010/11	2012/13	2013/14
Placówki wychowania przedszkolnego	2	2	2
w tym przedszkola	2	2	2
Miejsca w przedszkolach	100	100	100
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	93	97	100
w tym w przedszkolach	93	97	100
Szkoły podstawowe	3	3	3
Uczniowie szkół podstawowych	217	220	205
Szkoły gimnazjalne	2	2	2
Uczniowie szkół gimnazjalnych	177	144	125
Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkołach:			
podstawowych	16	15	14
gimnazjalnych	18	16	16

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku w 2013 r.:

0 - 2 lata	–	80
3 - 6 lat	–	115
7 - 12 lat	–	160
13 - 15 lat	–	98

W 2013 r. subwencja oświatowa w gminie wyniosła (w tys. zł)

3863,8

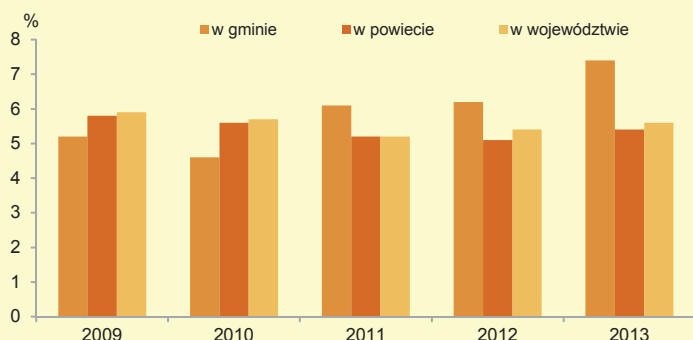

	2013
Biblioteki i filie	3
Czytelnicy w bibliotekach publicznych	786
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	18

W 2013 r. wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi wyniosły **31217 zł**

UDZIAŁ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W LUDNOŚCI OGÓŁEM

W 2013 r. wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły **1445,1** tys. zł.

Liczba przychodni w gminie w 2013 r.: **3**
Liczba osób przypadających na 1 przychodnię wyniosła **1099**

LEŚNICTWO W 2013 R.

Powierzchnia lasów ogółem w ha	3163,36
w tym lasy publiczne	3089,10
w tym własność gminy	34,40
Lesistość w %	80,9

Liczba oczyszczalni ścieków w gminie w 2013 r. wyniosła: **4**
Liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wyniosła:
w gminie **3205**
w powiecie **96325**

Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych w 2013 r. - instalacje i urządzenia:

zbiorniki bezodpływowe **67**
oczyszczalnie przydomowe **6**

WYBRANE DANE O RYNKU PRACY W 2013 R.

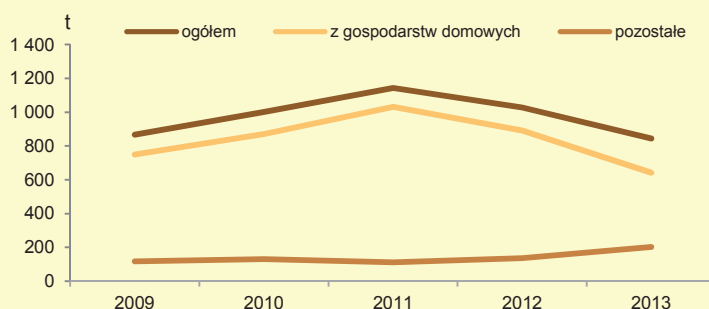
	Powiat	Gmina
Pracujący ^a	31314	1137
Bezrobotni zarejestrowani	6078	120
w tym kobiety w %	54,6	50,8
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	6,9	5,7
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	7,9	6,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W 2013 R.

	Powiat	Gmina
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	14661	283
w tym w sektorze: rolniczym	235	5
przemysłowym	1639	28
budowlanym	1788	33
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności	1060	858
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	787	506

ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W CIĄGU ROKU

GMINA WIEJSKA KRUPSKI MŁYN NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2013 R.

Lokata gminy w powiecie 5 113 Lokata gminy w województwie

WYSZCZEGÓLNIENIE GMINY	Ludność na 1 km ²		Kobiety na 100 mężczyzn ^a		Saldo migracji na 1000 ludności		Dochody własne budżetu gminy		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		Wydatki budżetu gminy		Wydatki w dziale "Obsługa długu publicznego" w % wydatków ogółem budżetu gminy ^a		Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a		Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności		Turystyczne obiekty noclegowe		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych			Odsetek ludności korzystającej z instalacji			Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności					
	obiekty	udzielone noclegi	wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej																											
KALETY	5	113	4	64	5	85	8	99	2	37	5	94	4	48	3	48	7	130	2	54	8	106	5	111	9	107	5	83	9	127	8	96
KRUPSKI MŁYN	8	133	2	30	8	166	1	6	4	63	2	6	6	77	8	117	2	15	4	76	7	97	9	150	7	56	1	2	6	89	5	71
MIASTECZKO ŚLĄSKIE	6	115	8	117	6	136	3	20	5	80	3	65	2	27	9	140	4	88	4	76	4	83	8	141	1	18	4	45	2	56	9	128
OŻAROWICE	4	106	5	83	2	21	2	15	1	1	1	1	1	14	1	11	6	105	2	54	2	43	1	10	4	31	9	157	4	67	3	19
RADZIONKÓW	1	18	7	100	7	158	5	63	3	49	4	91	9	110	4	51	9	150	4	76	3	70	6	124	3	26	2	4	5	72	4	49
ŚWIERKLANIEC	3	66	5	83	1	7	7	82	6	97	6	99	7	83	2	13	8	141	4	76	6	89	2	13	5	32	7	122	3	57	2	14
TARNOWSKIE GÓRY	2	28	9	130	4	82	4	51	8	118	9	135	8	104	5	63	1	14	1	14	1	31	7	129	2	21	3	23	1	31	1	9
TWORÓG	9	149	2	30	3	77	9	125	9	133	8	128	3	40	6	66	3	74	-	-	-	-	4	63	8	84	6	97	8	102	7	91
ZBROSŁAWICE	7	117	1	6	9	167	6	80	7	114	7	122	5	51	7	114	5	91	4	76	5	86	3	34	6	47	8	130	7	98	6	79

Ze względu na charakter publikacji pominięto wyjaśnienia szczegółowe uwagi i notki dotyczące metodyki, źródeł informacji itp. zamieszczane w innych publikacjach Urzędu Statystycznego. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składowych mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach.